

XIII. évfolyam
2016. 2. szám
450 Ft
EUR 2,50

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Vértessaljai Antalné

Belső rendnek
kell lennie
a hit által

Hirdessük az evangéliumi
igazságot a világban! –
Szent Domonkos élete

Dóka Attila

Hiszem, hogy
fentről kaptam
az erőt

Horváth L. Adrián

A teremtő Istenre
figyeljünk, hogy
Krisztus betölthessen
minket Önmagával

Carlo Acutis

Eredetinek kell
lenni, nem
fénymásolatnak

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és
boldog új évet kívánunk minden
kedves Olvasónknak!*

Kautzky Armand

**Isten dicsőségére
vagyok színész**

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSEPÍTÉSBEN VERITAS-LAKÁSOK 2016-BAN

A lakások kedvezményes 5-8 %-os kamatozása hitellel és 30%-os önrésszel megvásárolható!

A XIII. kerületben köztisztviselők részére előleg befizetése nélkül!

XIV. kerület Zászlós utca 34.

8 lakásos társasházban

74nm és 67 nm-es lakások eladók

Garázsok: 3.000.000 Ft/db, Tárolók: 240.000 Ft/nm

XIII. kerület Petneházy utca 66/c.

Beköltözés:
2016

20 lakásos, liftes társasházban

66 nm, 80 nm és 114 nm-es lakások eladók

Garázsok: 2.500.000 Ft/db, Tárolók: 200.000 Ft/nm

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

Fogászati szakrendelés

Dr. Király Gábor

fogszakorvos

Budapest, XIII. Pannónia u. 5.
(Vízszínház mögött)

- ❖ *Felnőtt- és gyermekfogászat*
- ❖ *Fényre kötő fogszínű tömések*
- ❖ *Porcelán koronák, hidak*
- ❖ *Estétikus fogpótlások minden fajtája*
- ❖ *Ultrahangos fogkö-előváltás*
- ❖ *Szűrővizsgálat, szaktanácsadás*
- ❖ *Különféle implantátumok*

Rendelési idő előzetes bejelentkezés alapján:

Telefon: **06-20-398-1752**

email: dr.kiraly.gabor@fogtudomany.hu

www.fogtudomany.hu

Teljes körű szolgáltatás

rövid határidővel, kedvező árakon.
Jelentkezzen be hozzánk egy átfogó,
ingyenes vizsgálatra és tanácsadásra!

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház

2016 december és 2017-es tavaszi programja

December 30-01. Fiatal Családok Közösség lelkigyak. Ft. Dr. Osztie Zoltán atyával

2017. március 09. (18.00) – 12 (13.00): Ft. Dr. Gál Péter atya lelki gyakorlata a gyógyulásról: „Jézus gyógyít”

2017. március 24. (18.00) – 26 (13.00). Ft. Dr. Osztie Zoltán atya NAGYBŐTI lelkigyakorlata

2017. április 13. (18.00) - 16 (13.00). HÚSVÉTI lelkigyakorlat Ft. Hofher József SJ atyával

2017. április 24. (18.00) – 27 (13.00). Ft. Kovács CS. Albert atya lelkigyakorlata: „Az imádság”

2017. május 15. (18.00) – 18 (13.00) Ft. Dr. Jelenits István piarista atya lelkigyakorlata

2017. június 19. (18.00) – 22 (13.00). Máriás Papi Mozgalom lelkigyakorlata Ft. Solti János SJ atya vezetésével

2017. június 23. (18.00) – 26 (13.00). Ft. Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Jézus szabadít”

2017. június 29. (18.00) – július 02 (13.00). Ft. Ocsvai Grácia ferences atya lelkigyakorlata: „A Fatimai Szűzanya”

**Konferenciák, továbbképzések lebonyolítását is vállaljuk!
Várjuk családok, diák- és kiránduló csoportok jelentkezését is!**

Cím: 2016 Leányfalu, Mórícz Zs. u. 141.

Telefon: (+36) 26/383-212, (+36) 30/466-0749

Fax: (+36) 26/383-302

E-mail: szentgellerthaz@katolikus.hu

Kapcsolat: (06)-30-466-0749

Szent karácsony éjjelén

Mi nem a szalmán fekvő, két szemű Kiszjézust ünnepeljük a feldszített fenyő alatt, hanem Krisztust, aki az Atya örök terve szerint testté lett a bűnrel teli világban. Az Isten szeretete megelőz minden kezdetet. Ő előbb szeretett minket. A betlehemi születés a találkozási pont Isten és ember között. A karácsony titka tehát a megtestesülésben nyilvánul meg, gyermek született nekünk, az Isten Fia. Istennek ezt a mindent megelőző, nagylelkű, irgalmas szeretetét az ember soha semmivel nem tudta kiérdemelni. Ő akar velünk találkozni, isteni

életében akar részesíteni, jelen valová válni. Ő akar közölni, szólni hozzánk és tanítani. Ez a legnagyobb megtapasztalható valóság Istenről a földi világban. Karácsonykor a gyermeknek örvendünk, de meglátjuk benne a mindenség királyát, az Isten üdvözítő tervét, akit harcolni fog a rosszal, és egy új történelmi korszakot vezet be. XVI. Benedek pápa A Názáreti Jézus c. könyvében írja: „Az Isten egyszülött Fia nagyobb, mint az anyagi világ minden hatalma és nagyobb az egész világegyetemenél.” Harmadik kötetében így fogalmaz: a három bölcs útja szimbolizálja azt, ahogy az emberek elindultak Krisztus felé, a betlehemi csillagok pedig azt mutatják, hogy „a világegyetem Krisztusról beszél”. „Nem a csillag vezeti a gyermeket, hanem a gyermek a csillagot” – itt kezdődik a hit. Pál apostol később hangsúlyozta, hogy „a feltámadt Krisztus legyőzte az égi hatalmakat és erőket, és uralkodik mindenek felett”. Ez vonatkozik a karácsonyi csillagra is. A fényes csillag egy kozmikus valóság, amely a keresztény világban szimbólummá vált. Az isteni Logosz a világban való megtapasztalható valóságként történő megjelenésére utal. A világ Világosságának, az örök isteni Fényesség és világba jöttét jelzi. Kívánom, hogy e Fényesség ragyogja be otthonunkat karácsony szent éjjelén, és ez a fény hassa át az új esztendő is!

Kuruczleky Ilona

Üdvözlettel: a főszerkesztő

T a r t a l o m

Eukarisztia 2. rész.....	4. old.
Isten dicsőségére vagyok színész.....	5-7. old.
A keresztény Európa múltja és az iszlám Európa jövője! (?).....	8-9. old.
A keresztény Európa – még keresztény?.....	10. old.
Szent Erzsébet rózsája-díj.....	11. old.
Gigantikus Krisztus szobor Tokaj-Hegyalján.....	11. old.
Szent Márton a szociális piacgazdaság védőszentje.....	12-13. old.

5-7. old.

18-19. old.

1956 továbbra is él!.....	14-15. old.
Szent Domonkos élete.....	16-17. old.
Népi himnuszok között barangoló Dédmama.....	18-19. old.
Karácsony 2017.....	20. old.
2017-es naptár.....	21. old.
Hiszem, hogy fentről kaptam az erőt.....	22-23. old.
A közös örömök összekötik a családunkat.....	24-25. old.

22-23. old.

36-37. old.

Templomjubileum Gyimesbükkön.....	26-27. old.
Rupert Mayer atyára emlékeztek Kosteleben.....	28-29. old.
Nemzeti ünnepünkön keresztet avattak Kontumácson.....	29. old.
Református hírek.....	30-31. old.
A világ hatodik legmagasabb templomában.....	32. old.

ANDREA BOCELLI Budapesten a Bazilikában.....	32. old.
Embertől Emberig – A Karitás jubileuma és évfordulója.....	33. old.
Templomszentelés Nagymadon.....	34. old.
Megjelent a 2017-es Regnum Marianum Kalendárium.....	34. old.
Szeresd önmagadat!.....	35. old.
Szívébe zárta Jézust.....	36-37. old.
Eredetinek kell lenni, nem fénymásolatnak.....	38. old.

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérgazgató

Alapító–Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

A szerkesztőség tagjai:

Balázs Lilla, Frigyes Ágnes, dr. Kis Boáz, dr. Bakos Batu,
Kubányi Andrea, Némethy Andrea, Papp Nóra, Pálffy Mária,
Somogyi György, Szilágyi Ferenc

Címlapfotó:

Somogyi György

A lapot kiadja:

A Veritas Invest Zrt.

a Veritas az Eleteskért Alapítvány
támogatásával

1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjesztő: HIRKER Rt. (Budapesten)

Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda:

Premier Nyomda Kft.
Cím: 1117 Budapest, Budafoki út 64.
Telefon: +36-1 481 9515
E-mail: info@premiernyomda.hu

Eukarisztia

Jézus és az Eukarisztia áldozata 2. rész

Krisztus az Eukarisztia ünneplésekor nemcsak megvendégl bennünket, hanem életáldozatát is jelenvalóvá teszi. Jézus élete és keresztalála általános értelemben vett önfeláldozás volt, részben kultikus jellegű áldozatbemutatás. Erről olvashatunk a Zsidóközhöz írt levél 9-10. fejezetében. („E szerint az akarat szerint Jézus Krisztus testének feláldozása által egyszer s mindenkorra megszentelődünk. Minden nap naponta elvégzi szolgálatát, és ugyanazt az áldozatot többször bemutatja, ezeknek azonban nincs erejük a bűn eltörlésére. Ő ellenben csak egy áldozatot mutatott be a bűnökért, s örökre helyet foglalt az Isten jobbján.”) Az utolsó vacsora a golyvai áldozat elővételezett áldozati lakomája volt. Továbbá: az Eukarisztia ünneplése kultikus jellegű áldozatbemutatás, Isten új népének új áldozata. Erről tesz tanúságot – a tagadókkal szemben – a IV. lateráni, a konstanci és a trienti zsinat. A kenyértörésről olvashatunk: ApCsel 2,42 és 46, 20,7-ben, Szent Pál 1Kor 20-21 és 11,24-26-ban, Szent János evangéliuma 6,53-ban. A szentatyák tanúsága: a Didaché kenyértörésről és hálaadásról ír a 14,1-15,1-ig. Előtte bűnvallomás szükséges.

Clemens Romanus áldozati ajándékokat emleget, ezeket a püspökök mutatják be: Cor 40-41-ben. Ignacius a vadállatok foga által megöröndő búzának mondja magát, hogy Krisztus kenyérévé lehessen: Rom 4,1. Tertullianus írja: „Krisztus megöletik és minden áldozásokról így vesszük magunkhoz eledelül”.

A korai liturgiában már szerepelnek a szentmisével kapcsolatban a pászka, a memores, az anamnészisz és a szümböllum szavak. Irenaeus és Cyprianus bizonyítják az áldozati jellegét. A trienti zsinat dogmának nyilvánította, hogy a szentmise valódi áldozat. DS 1757 Fizikai lényege a konszekráció (átváltoztatás) és az áldozás.

A szentmise áldozat hatásai: Az eukarisztikus áldozat az áldozatok valamennyi céljának elérésére alkalmas és engesztelő áldozat is lehet. A szentmisét holtakért is be lehet mutatni. Helyes dolog a szentek tisztelőre mondani szentmisét: voltaképpen közbenjárásukat kérjük. A szentek tisztelte Istennek szól, aki kegyel-

mél kitüntette és közbenjáróinká tette őket. Minden szentmise végtelen értékű, csak a befogadók végesek. A szentáldozás kegyelmi hatásáról szól az alábbi két történet.

Brúnó titka

Brúnó az első szentáldozásra készült. Az egyik hittanórán a lelkiatya két varázsigt mond a gyerekeknek, amely erősebb minden atombombánál. Ez a varázsige így hangzik: Isten kedvéért. Ha édesanyja azelőtt testvérkéjének kedvezett, ő meglehetősen savanyú képet vágott. Most azonban nem így van. Mindig öröm ragyog az arcán Isten kedvéért. Édesapja az erdőbe ment vadászni, és Brúnó szívesen ment vele. Ha otthon kellett maradnia, duzzogott. Most nem teszi: Isten kedvéért csendesen viseli. Alaposan megtanulja a lelkéjét, nem csavarog el. Az órán figyel, nem kell rászólni. Füzetei rendese, tiszták, osztálytársai szeretik, mindenki vele akar barátkozni. Tízóraiját is megszítja: Isten kedvéért. A sértéseket nem torolja meg, buzgón ministrál. Az oltár előtt keze szépen összetéve, nem forog hátra, szépen mondja az imákat: Isten kedvéért. Ez a két szó megváltoztatta Brúnó életét.

Égből szállott szent kenyér, értünk ontott drága vér: Hittel áldunk és imádkunk, bár az elme föl nem ér. (Ho 114.)

Imelda, Jézus kis menyasszonya

Imelda gazdag szülők gyermeke, jó és valóságos kislány. Nem hadarta el az imádsá-

got, hanem összeszedetten beszélgetett az Úr Jézussal. Naponta többször betért a kápolnába beszélgetni Jézussal. Tizenegy éves korában szülei elvitték az egyik kolostorba, hogy ott megtanuljon írni, olvasni, számolni és megismerkedjen szent hitünk tanításával. Eleinte nagyon nehéz volt távol lenni az otthonától. Később egyre jobban megszerette a kolostort, főleg a kápolnát látogatta gyakran.

Amikor meglátogatták szülei közülte velük, hogy itt akar maradni. Ezen a szülők először nagyon elszomorodtak, később beleegyeztek. Az éjszakai imára szívesen felkelt, hiszen Jézus hívta. Nap munkáját is örömmel végezte, apró áldozatokkal kedveskedett a jó Istennek. Egy nagy szomorúság volt, hogy még nem áldozhatott, csak ha 14 éves lesz. A padban kellett maradnia. Így panaszkodott:

Jézusom, milyen kár, hogy nem mehetek Hozzád és nem fogadhatlak a szívemből! Te bizonyára tudod, mennyire vágyakozom utánad! Jézus, Jézus jöjj hozzám! – mondotta és könnyes szemmel az oltárra nézett. Egyik nap, a szentostyában lakozó Jézus, valóban elment hozzá:

1333-ban az Úr Jézus mennybemenetelének ünnepén. A szentmise befejeződött, a nővérek még egy ideig a kápolnában imádkoztak. Egyszer csak megjelent a levegőben egy szentostya, az oltártól a kis Imeldához repült és megállt a feje fölött. A nővérek lelegzetviasszafojtva szemlélték a csodálatos eseményt. Imelda mozdulatlanul térdelt és vágyakozva nézett a szentostyára. Az egyik nővér elszaladt a lelkiatyáért, aki megfogta a szentostyát és a kis Imeldának nyújtotta. A nővérek ekkor elhagyták a kápolnát, hogy magára hagyják Imeldát Jézussal.

Amikor később visszajöttek, térdre borulva, mozdulatlan állapotban találták. A kis Imelda halott volt. Jézus, akit ő úgy szeretett, aki után oly nagyon vágyakozott, eljött hozzá, eljött érte, hogy mint fehér lelkű menyasszonyát magával vigye az örök életbe.

Pálffy Mária

**Én templomnak
gondolom a
színházat.
Egy előadás
olyan, mint egy
igehirdetés.**

Isten dicsőségére vagyok színész

Kautzky Armand Jászai Mari-díjas magyar színművész, szinkronszínész, a Sláger Rádió hivatalos hangja volt. Jelenleg a Retro Rádió, a Juventus Rádió és a Helikon Rádió hangja. Tévésatornaként az HBO hangja. Kautzky Armand, Kopetty Lia színésznő és Kautzky Ervin színész fiaként született 1964-ben. 1989-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, azóta volt a Madách Színház, a Budaörsi Játékszín társulatának is tagja. Jelenleg az Újszínház tagja és a Szolnoki Szigligeti Színház állandó vendég színésze.

Kautzky Armand színművésszel beszélgetek hitről, magyarságról és értékről az Újszínház művészbüféjében. Arra szeretném kérni, hogy a gyerekorát is mutassa be. Úgy tudom a szülei színészek voltak. Ez a tény meghatározó volt a pályaválasztását illetően?

Az a körülmény, hogy színházi közegben nőttem fel mindenképpen meghatározta az életemet. Nemcsak a szüleim, hanem a nagynéni, nagybácsi, sőt még a nagyszüleim testvérei között is akadt színész. Nyolcadik vagyok a családi sorban, aki színésszel foglalkozik. Szinte már dinasztia, de ez engem kamaszként nem érdekelt. Én nem akartam folytatni a dinasztia, egyszerűen egy olyan elhivatottságot éreztem, hogy csak ebben a gyönyörű hivatásban tudtam elképzelni az életemet.

Eszebe sem jutott, hogy más hivatást válasszon?

Eszembe se jutott, de ebben valószínűleg szerepet játszott az is, hogy éjjel-nappal színházban voltam. Ahol most ülünk, ez annak idején, amikor kamasz voltam, gyerekszínház volt. Arany Lános Színház volt a neve, a szüleim éppen itt voltak színészek, úgyhogy én ezek között a falak között cseperedtem fel. Iskola után mindig ide jöttem, ez meghatározta az életemet. Nem erőltették a szüleim soha, sőt majdnem lebeszéltek, hagyták, hogy arra menjem az életem, amerre szeretném, de amikor előálltam, hogy én ezt szeretném, akkor természetesen elfogadták.

Elsőre főlítették a színművészetre?

Másodszorra vettek föl. Először egy óriási családás, dráma volt, hogy nem vettek fel, de úgy gondolom, hogy semmi sincs véletlenül, és ennek tényleg így kellett történnie. Egy csodálatos évet töltöttem a Nemzeti Színház stúdiójában, többek között Schnell Adámmal, ahol nagyon sok mindent tanultunk a színházról, emberségről, felnőttről. A gimnázium védettsége után ez volt az első közeg, ahol az emberek meg kellett állnia a helyét, természetesen szakmailag is. Tanultunk beszédet, éneket, és esténként játszottunk a nagy színészekkel, Sinkovits Imrével, Agárdi Gáborral, Óze Lajossal. Alájük dolgoztunk, és nagyon sok mindent elsajátítottunk tőlük. Ha most egy kezdő színész bejön a színházba, tudom, mit érez, mert én is átéltem, milyen volt megfelelni a sok-sok évtizeddel előtűnik járó nagy színészeknek. Végszót adni, bejönni, tenni-venni. Csetlenek-botlanak ezek a fiatalok, mint ahogy én is tettem ezt tizennyolc évesen. Úgyhogy mindennek megvolt a maga haszna, ezt már teljesen

átlátom, és megpróbálom segíteni ezeket a fiatalokat.

A nyakláncán levő kereszt, gondolom nem véletlen. Kamaszkorban sok fiatal elhagyja a hitét, és felnőtt fejjel ismét megtér.

Ezt nem lehet elhagyni. Az ember hite nem olyan, mint egy kabát, amit felvesz, vagy nem vesz fel. Persze, vannak az ember életében hullám-hegyek és völgyek, de ez inkább arra vonatkozik, hogy jár-e templomba.

Mindig szilárd és erős volt a hite?

Szilárd és erős, mert ezt tanultam, és ezt láttam otthon. Ez a fajta hit nem templomba járás függő. Az ember a nehezebb időszakokban nem mindig jár templomba, mert nincs ideje. Aztán meg nagy elhivatottságot érez, hogy mennyi kell, de attól még az ember hite töretlen. Az én gyerekkorom, a 60-as, 70-es évek, nem a templomba járásnak kedveztek. Gyakran üresek voltak a széksorok. Most már hála Istennek szabadabb időket élünk. Akkor ez nem így volt. Mi alapvetően református hívők vagyunk. Édesapám által evangélikus vagyok, a feleségem református, ezért inkább a református templomba járunk. A gyerekek is reformátusként lettek megkeresztelve. Ökumenikus általános iskolába jártak, ahol volt hittanoktatás. Már gimnazisták, de bennük is nagyon erőteljes a hit. Jó irányba fejlődnek.

Térjünk vissza a főiskolához. Miután elvégezte hova került?

Először a Nemzetiben voltam stúdiós, majd rögtön a Madách Színházhoz kerültem, ahol közel húsz évet töltöttem. Talán még most ott lennék, ha más lenne a társulat. A Madáchban teljesen rá álltak a nagy musicalekre, arról meg nem szól a diplomám, hogy ilyen

szinten tudjak énekelni. Valamennyire igen, de így nem. Úgyhogy húsz év után, a kétezres évek elején kényszerültem szabad úszó lenni, de azt sem bántam meg, mert nagyon jó lehetőségeim voltak a Madách Színházon kívül is. Itt az Újszínházban már negyedik éve játszom.

A magazin második alcíme magyarság. Mit jelent ez Önnek, amikor a globalista nagyhatalmi törekvések időszakát éljük, amely ellene van a nemzet tudatnak, és nagyon sok fiatal elmegy. Önben nem merült fel soha a külföldön való érvényesülés?

Soha, ez egy speciális szakma. Könnyű nekem magyarnak lenni, hiszen nem nagyon tudok boldogulni a saját hivatásomban külföldön, mert olyan szinten nem beszélék más nyelvet. Egy örök hendikep lenne az életemben bárhova mennék. Azt a szintet, amit én itthon tudok biztosítani ebben a hivatásban, azt máshol nem tudnám, se Ausztriában, se Németországban vagy Angliában, pláne Amerikában. Más orvosként, ápolónőként, autószerelőként kimenni, mert akkor is tud dolgozni, ha meg se szólal az ember, vagy ha kicsit törí a nyelvet. Nálam a második helyen van az, hogy magyar ember vagyok, és első helyen az, hogy ember vagyok. Aztán jön a többi, hogy színész vagyok és édes-apa. A magyar az egyik legcsodálatosabb nyelv a világon. Nemrég volt a nyelvművelés napja. Én abszolút hivatásomnak érzem, és nemcsak a kiemelt ünnepeken, hanem a hétköznapiakban is, akár egy nyilatkozatban, vagy egy vers elmondásakor. Nekem kötelességem szépen beszélni, pontosan fogalmazni. A nemzet- vagy a magyarságtudatomnak a nyelv a legfontosabb része. De minden más kultúra, az ének, a zenei, a népi vagy akár a vallási hagyományaink ápolása ugyanilyen fontos a számomra.

Egyértelmű, hogy az anyanyelv ápolása az Ön számára nagyon nagy érték, de mi az, ami még értéket képvisel az életében?

Nagyon sok minden. Elég nagy baj ez, mert elég megterhelő az ember önmagát, ha igényes, márpedig muszáj igényesnek lenni. A boldogságra, az öröme való képesség is igény. Én csak boldogan vagyok hajlandó élni. De ugyanilyen érték a barátság, a hűség, a szeretet, ez mind olyan alapvető kifejezés, ami mindent át kell, hogy hasson. Nagyon nehéz manapság ezt véghez vinni, amikor ordibálunk egymással egy parkolóhelyért. Ne csak karácsonykor érezzük a szeretetet, vagy más piros betűs napokon, mert mindig jelen kell lennie minden cselekedetünkben.

Két éve egy méhcsípéses balesetet szenvedett. A klinikai halálból tért vissza egy túlvilági élménnyel.

Lehet mondani. Beleléptem egy darázsba, és olyan heves reakciót váltott ki, hogy az utolsó pillanatban értem a rendelőbe. Ha még három percet várok, már nem biztos, hogy odaérek. Utolsó erőmmel bevonszoltam magam, és onnantól kezdve se kép, se hang. Egy öntudatlan állapotba kerültem.

Egy isteni élményről beszélünk?

Mindenképpen, mert kívülről, valahonnan a szoba sarkából szemléltem önmagam. Egy fantasztikus élmény volt látni, ahogy ott fekszem kiterítve. Amennyire vissza tudok emlékezni, egy végtelenül nyugodt,

szertetteljes, békés állapot volt. Semmiféle félelem nem volt bennem, hogy én most meg fogok halni. Amikor újabb adag adrenalinokat kaptam, ami beindította a szívemet, ami visszahozott az életbe, hogy viszkáltozom a testembe, onnantól kezdve jött az izgalom. Akkor jött a dráma. Addig teljes béke és nyugalom volt.

Mennyi ideig tarthatott ez a testen kívüli állapot?

Körülbelül húsz perc lehetett vagy negyedóra, de mivel ott nincs idő, ezt nem tudom pontosan, csak utólagosan tudom összerakni.

Az érzékszervei működtek?

Igen, a látás, hallás, tudat. Hallottam, hogy megjön a feleségem.

A szellemi testének volt látható alakja, miután önmagát képes volt konstatálni.

Nem volt, és azt sem tudom, hogyan távoztam a testemből. Csak azt láttam, hogy ott fekszem. Az út nincs meg, legalábbis nem emlékszem rá.

Találkoztak másokkal?

Nem, de különleges élmény volt.

Azt gondolom, aki illett átél, az többé nem fél a haláltól.

Nem a haláltól fél az ember, hanem egy olyan életigéző ember, mint amilyen én vagyok – az elmúlástól fél.

Végül is megtagasztalta, hogy nincs elmúlás.

Nincsen, de én annyira szeretem az életemet, a családomat, a környezetemet, a hivatásomat, a közösséget, Budapestet, hogy fáj még belegendolni is, hogy mindezt most itt kell hagyni. Nem attól tartok, hogy ott mi lesz.

Ebből azt szűröm le, hogy Ön tele van szeretettel. A környezete is érzi ezt?

Remélem igen. Nemrég beszélgettem Joshi Bharáttal a TV2-ben, egy interjút csinált velem, és valami hasonlóan kérdezett, hogy vannak-e irigyeim, rossz akaróm. Mondtam neki, hogy én gömbölyűnek szeretem az életemet, az életérzetet. Minden rossz az én boldog életembe rontid bele, ezért eltolum magamtól a rosszindulatú pletykákat. Nem azt mondom, hogy mindig sikerül, de megpróbálom utána begyógyítani a lelki sebeimet, úgyis annyi stressz van a hivatásomban. Nagyon sokáig küzdöttem azzal, hogy mindenkinek meg akarjak felelni. Minden egyes nézőnek, minden járólónak az utcán. Mindenkire mosolygok, és rájöttem, hogy nem lehet. Rádásul kialakítottam magamban azt a felfogást, hogyha alapvetően szeretet és béke van az emberben, akkor az ügyis kisugároz. Ez persze másokban szülhet rosszindulatot, vagy halálosan idegesítheti, és meggyűlöltet azért, mert én ilyen vagyok, de az legyen az ő bája.

Egy színészről mindig megkérdezik, van-e olyan szerep, amire szívesen emlékszik?

Nagyon sok ilyen van. Tizenhét évig játszottam a „Macskák” című musicalban, ami kihagyhatatlan az életemből. Ez több mint nyolcszáz előadást jelentett. Én alakítottam a macskafalka vezérért. Csodálatos élményeim voltak ezzel kapcsolatban, akár a Madách Színházban, akár a színházon kívül, mint pl. a Szegedi

Szabadtéri Játékokon, az olaszországi turnén, vagy vidéken Győrben és Szolnokon. Mindenütt szeretet és előadás fogadta az előadást. A másik ilyen fantasztikus évadómás, amit tizenöt évig játszottam, a „Szerelek Faust” című darab. Pozsgai Zsolt darabja, amely Mindszenty bíboros kálváriájáról szól. Készült róla egy televíziójáték is. A Terror Házában vettük fel. Mindszenty bíboros és Jávor Pál kerül egy börtöncládba. Egy nagyon érdekes beszélgetés, vita alakul ki egy pap és egy színész között, a hit és hitetlenségéről. Én a Jávort játszottam benne, a hitetlenséget képviseltem. Nagyszerű darab. Felvonul tulajdonképpen a huszadik század történelme Mindszenty bíboros életén keresztül. Amerikában, New Yorkban és Washingtonban is előadtuk, 2001-ben, pont, amikor leomlottak a tornyok. Amikor szabad úszó lettem, attól kezdve állandó vendége vagyok a Szolnoki Szigligeti Színháznak, Balázs Péter igazgatóval az élen. Fantasztikus szerepekkel ajándékozott meg az elmúlt nyolc évben. A „Hypplit a lakáj”-tól kezdve olyan nagyszerű előadásokban szerepeltem, mint a „Kaktusz virág”, a „Szélemi borsorkányok”. Talaly a „Furcsa párt” játszotam, és decemberben kezdjük el a „My Fair Lady” próbáit, amiben Higgins professzort alakítom.

Úgy tudom, rendezőként is bemutatkozott.

Az első rendezésem is Szolnokhoz kötődik, amikor negyven éves lettem. Megérett bennem a gondolat, hogy szeretném bővíteni a palettámat, más módon és más eszközökkel fogalmazni, amely a rendezésben csúcsosodott ki. Kaptam egy lehetőséget, amely végül sikeres volt. A mű címe „A oncs Derby” volt. Ez egy monó musical, amelyet Pösta Irén már játszott harminc évvel ezelőtt a Madách Kamarában. Egy magányos asszony egy napját beszéli el, illetve énekel musical formájában végig. Nagyszerű szindarab. Azután sok-sok előadás jött még, de én alapvetően színész vagyok. Néhány évvel ezelőtt „A szűz és a zörny” című darabot vittem színre, amely olyan sikerrel ment, hogy beválogatták az indiai kortárs drámai színházi fesztiválra. Két indiai városban, Dzsaipurban és Újdelhiben is eljátszottuk a fesztivál záró eseményeként. Talán mi voltunk a legmesszebből. Magyarul ment az előadás, de a színpad fölé kivetítették az angol feliratot. A „Hangemberek” című vígjátékot, amelyet jelenleg is játszunk, szintén én rendeztem, és játszom is az egyik főszerepet benne. A darab témája a szinkron, ezért egy különleges rendezés.

A rengeteg szinkron szerepe közül, melyik volt a legkedvesebb?

Imádom a Pierce Brosnant, és nagyon örülök, hogy az elmúlt években őt szinkronizálhattam. Kötődök hozzá, egyik jobb filmet csinálja a másik után, lehet az dráma vagy vígjáték. Sajnos, az életben még nem találkozottam vele. Fiatalon Tom Cruise-hoz kötődtem. Nagyszerű filmekben adtam a hangját, a „Született július 4-én”, a „Becsületbeli ügytől” a „Cégen” keresztül a „Koktélon” át. Fantasztikus filmeket csinált. Patrick Swayze-vel szintén egy kultfilm lett, nagyon népszerű és szerettem, de talán, ami nekem csúcspont az életben az, „Az angol beteg”, Ralph Fienneszal, mint film, meg mint szereplő is. Őt is volt lehetőségem több

ízben szinkronizálni több nagyszerű filmben.

Volt olyan pillanat az életében, a munkájában, amikor azt mondta: csak most segíts meg Istenem?

Nagyon sokszor, és mindig meg is kaptam ezt a segítséget, ezért is érzem magam egy abszolút sikeres embernek. A rosszakarók ezt lehet, hogy másképp gondolják. Én egy sikeres életet tudhatok magaménak a két egészséges, gyönyörű gyerekemmel, mégis minden állomáson voltak főhőszaim a Jó Istenhez. De sok kis apró dologban is. Én templomnak gondolom a színházat. Egy előadás olyan, mint egy igehirdetés. Természetesen nem egy bugyuta vígjátékról beszélék. A Mindszenty darabnál olyan gondolatok, olyan életeri érzések voltak megfogalmazva, ami felér egy templomi élménnyel, mintha az ember egy istentisztelet után menne haza. Ehhez kegyelmi állapotok kellene, hogy azok a pillanatok létrejöjjenek a nézőkben is, amiket én érzek. De ne csak én érzetem legyen, mert az ki érdekel, hanem át tudjam adni. Legyen hozzá energiám, hogy működjek a személyiségben a darab sugallta érzelmi hullámmal. Jöjjön létre az a kisugárzás, hogy élménnyel térjen haza. Előfordul, amikor fáradt vagyok, lemerül a „hőségáram”, alig van lángja, mert ugyanazt a szöveget mondom, ugyanúgy teszek mindent, és érzem, hogy nem működik, nem jut el oda, ahova el kéne jutnia. Nem a fülbe, hanem a szívtől szívig, vagy a szellemtől szellemig. Ilyenkor kér az ember mindig egy békét, és akkor az jön is. Mindent Isten dicsőségére kell tenni. A színészetet, az orvoslást, a tanítást, a művészetet – mindent.

Úgy tudom, Ön egy boldog, családos ember.

Abszolút így van. Beértém abba az életkorba, hogy már megteremttem a saját karrieremet, egzisztenciámat. Az is egyfajta boldogság, ha az ember jól él, és van körülötte család. De eljön az az időszak, amikor el kell kezdeni másokért élni. Itt most nemcsak a család körül gondolkodom. Úgy kell beszélni, létezni, hogy az mások érdekében történjen.

Mit szeretne még elérni?

A színészet útján szeretnék tovább menni. Verset mondani, színházban játszani, rendezni, amely az önkifejezésnek egy válfaja. Elkezdtem tanítani, amely negyvenes éveimnek egy meghatározó része volt, és ami egy másfajta önkifejezés. Azt kérem a következő harminc évre, hogy ez a fejlődési, tanulási út, amin lépelek előre, történetül menjen tovább, és akkor én egy boldog ember maradok.

Közleg a karácsony, mit üzen a magazin Olvasóinak?

Minden kedves Olvasónak kívánom, hogy a karácsonyunk békében és szeretetben töltsék el, és az új esztendő is így kezdődjön.

Közszólam a boldog életet, és azt gondolom, nem véletlen, hogy szerencsésen visszatért a halálból, mert az Istennek még sok terve, küldetése van Önrel itt a földön.

Balázs Lilla

A keresztény Európa múltja és az iszlám Európa jövője! (?)

Mi a jövőképe az Európát otthonuknak tekintő keresztényeknek?

Kisapoként élmény volt eljutni a Szentföldre. Egy új világot, kultúrát, vallást megismerni, az iszlám világgal előben találkozni. Hihetetlenül élveztem. Turistaként rácsodálkozni egy másilyn világra, és élvezve a nyugatiaknak megépített kényelmes hotelekből azokat az arab vallási, kézműves, építészeti, gasztronómiai különbségeket, ami itthon teljesen ismeretlen volt, egzotikusnak hatott akkor és ott.

Ma Kelebiára igyekezve naponta egy dzsámi előtt hajtok el, ami már teljesen beleolvadt otthonunknak nevezett környezetünkbe, észre sem vesszük már. Péntekenként természetes jelenségként hat, hogy még a fűtőn is parkolnak az autók, akik Allahot jönnek imádni. Elejében rácsodálkoztam, hogy nem csak ortodox kollégáim és én oktunk hittant a Széchenyi István Általános Iskolában, hanem a helyi iszlám vallási vezetője is hitoktat az iskolában, aki elejében hihetetlen arroganciával kezelte az iskola igazgatónőjét, akit csak azért nem tudott komolyan venni, mert női főnököt nem igazán tud akceptálni.

Ma már az is természetes jelenség, hogy a kelebiai plébánia előtt naponta fejkendősen igen fiatal, húsz év körüli anyukák és fiatal emberek két három gyermek kíséretében tanýáznak a plébánia előtt várva arra, hogy egyszer a magyar határig, majd onnan pár nap múlva visszazállítsák őket az embercsempészek, annak reményében, hogy majd egyszer ők is Nyugat-Európa lakosai lesznek.

Féltem a 2000 éves kereszténységünk egy olyan új kultúra megjelenésétől, ami komoly veszélyforrást jelenthet számunkra.

Emberek, a humanizmusunk nem lehet önpusztító! A kereszténység és az iszlám ma a világ két legnagyobb vallási közössége, együtt a világ lakosságának felét teszik ki. Viszonyuk alakulásának globális jelentősége van. A keresztény egyházak számára stratégiai kérdés, hogy realisan látja-e a különféle muszlim közösségekkel való kapcsolat lehetőségeit. A két vallás közös történelmében helyenként és időnként volt példa a békés együttélésre, a kulturális értékközvetítésre, sőt békés hitvitákra is. A kapcsolatot azonban eleve meghatározták a mély teológiai különbsé-

gek, a századok során pedig a birodalmak politikai érdekkellentétei és fegyveres konfliktusai egyre több rossz emlékekkel terheltek. Az egymás elleni bűnök maradó hatását ráadásul nem csupán a félelem, a gyűlölet és a megvetés emocionális ereje, hanem kőbe vésett hitbeli meggyőződések mélyítették. Mindkét oldalon sablonos mítoszok születtek, amelyek a másik félle szembeni előítéleteket, a spirituális és morális fölényezetet vagy a kegyetlenkedést igazolták.

A múltnak azonban nem csupán az emléke él velünk: korunkban maga a múlt kísért. Az arab expanzió és a kereszties hadjáratok, a török hódoltság és a gyarmatosítás kora elmúlt, mégis hetente olvashatunk a hírekben muszlimok és keresztények közötti konfliktusokról, illetve muszlim országokból az erőszak miatt tízezreivel menekülő keresztényekről.

Nyugaton egymást érik a vallásközi és békekonferenciák, egyre több az iszlám központ és iszlámtudományi tanszék. Teológusok és hittudósok folytatnak dialógust, professzorok ápolják a szakmai kapcsolatokat. Prominens vallási vezetők nyilatkoznak optimistán, igyekezve a figyelmet a két vallás közönségnek tekintett nyugati, teológiai és etikai elemeire irányítani.

A szekularizáció és a tolerancia európai liberális demokráta értékeire hivatkozva pedig az „iszlámista” és az „iszlámofób” radikálisokat egyaránt elítélik. E nyugatiak és nyugaton élő muszlim kollégáik igyekeznek politikailag korrekt módon viselkedni, ami érthető. A mai nyugati korszakban és az elmúlt emberöltő alatt kialakult politikai helyzet – az iszlám világ vallási megújulása, a muszlimok nyugaton megnőtt társadalmi és gazdasági súlya – ezt diktálja. Ugyanak-

kor sok templomban és imaházban, dzsámiban és mecsetben a Bibliából, a Koránból vagy hadiszokból vett idézet hangzik

el a másik vallás ellen. Az interneten igazi digitális háború dúl: szöveg- és filmfájlok ezreire szakvélemények és egyéni nézetek, lelkes térítő és áttérők tanúságtételei, a problémákat leplezők és leleplezők csapnak össze. A vélemények határozott megfogalmazásából úgy tűnik, mindenki tökéletesen ismeri a másik vallását, ahhoz legalábbis elég jól, hogy igazának teljes tudatában ne kelljen tekintettel lennie a másik ember vallási érzéseire.

Egymást vagy tudatlansággal, vagy szándékos megtévesztéssel vádolják, és nyíltan gyűlölködnek, így egyre nehezebb navigálni az információk és vélemények e háborgó tengerén. A keresztény–muszlim kapcsolatoknak létezik egy hivatalos, vallásközi akadémiai szintje, ahol művelt emberek kulturált körülmények között udvariasan eszmét cserélhetnek, kerülve a kritikát, hangsúlyozva a közöset és a békevágyat.

Létezik azonban egy másik valóság is

Nemzetközi keresztény statisztikák szerint az egyház világszerte ötven or-

szágban él időnkénti vagy állandó korlátozás, elnyomás vagy üldözés alatt. Az ötvenből harmincegy az iszlám vallásjogot is valamilyen szinten alkalmazó állam, a többi ateista vagy személyi diktatúra, buddhista vagy hindu nacionalista kormányzat.

A harmas kategória szerint a keresztényeket kifejezetten „üldöző” 10 állam-

ból 7, a 18 „elnyomó” államból 11, a 32 „korlátozó” államból 13 iszlám ország. Amerikai hivatalos kormányzati statisztikák szerint 28 országban folyik „vallási üldözés”. A kiemelten vizsgált 8 ország közül 6 iszlám ország (ahol a keresztények mellett más vallásúak és kisebbségi muszlim irányzatok tagjai is üldözést szenvednek) és 2 ateista (ahol keresztények és más vallásúak mellett muszlimok is üldözést szenvednek).

Bármelyik egyházi vagy civil statisztikát nézzük, kifejezetten üldözést a következő országokból jelentenek: Afganisztán, Egyiptom, Eritrea, Észak-Korea, Irak, Irán, Nigéria, Maldív-szigetek, Pakisztán, Szaúd-Arábia, Szomália, Szudán.

A hitük miatt meggyilkolt keresztények számáról nincs pontos adat, de a túlzó és az óvatos becslésekből egyaránt látható, hogy a 21. század elején is világszerte átlagosan évente ezrekről lehet szó. Hogy hányan halnak meg az egyes iszlám országokban, arról csak elszórt adatokat találtam.

Az iszlámról keresztény hitre áttérők sorsa mindig is tragikus volt. Ma, ha lekiismereti döntésük kiderül, általában bebörtön, egyes országokban azon-

ban kivégzés is várhat rájuk. A menekülők száma a háborúktól, zavargásoktól függően hullámokban tíz- vagy százerekre nő, így a közel-keleti arab és szír keresztények lélekszáma az utóbbi évtizedekben folyamatosan, az utóbbi években drasztikusan csökkent.

Sajnos a nyugaton élő muszlimoknak is van mire panaszkodniuk. Előítéletekkel kell megküzdeniük, sérelmek és jogtalanságok is érik őket, és nem csupán 2001. szeptember 11 óta. Az ún. „iszlamofóbiáról” van szó, ami magyar lexikonokban egyelőre nincs definiálva. A jelenségre először az angliai muszlimok iszlamofóbiát vizsgáló bizottságának jelentése (Runnymede Report 1997) hívta fel sikeresen a figyelmet. Meghatározásuk sze-

rint az iszlamofóbia: „Rettegés, gyűlölet és ellenségesség az iszlámmal és muszlimokkal szemben, amit zárt nézetek sorával követnek el, a muszlimokra negatív és lenéző sztereotípiákkal és hiedelmekkel célozva, vagy ilyesmiket tulajdonítva nekik.”

A bizottság szerint a diszkrimináció „vallási és rasszista” gyökerű, és kiemeli az iszlám „monolit” vagy „zárt” szemléletét, amely nem tükrözi a valóságot. Szerintem azonban éppen ez mutatja a jelenség nem vallási gyökerét: akik az iszlámot ennyire nem ismerik, azoknak a „muszlim”

ugyanolyan címke, mint a „fekete” vagy a „paki”. Sokak véleménye szerint az antiszemitizmustól eltérően inkább politikai ideológiaiáról van szó.

A Vatikán a 20. században világszerte kb. 12 000 mártírt tudott regisztrálni. A 21. század eleji adatok erősen vitatottak. Jelentős különbség van azonban a muszlim országokban élő keresztények és a nyugaton élő muszlimok helyzete között. Az ellenük fellépőket ugyanis csak kivételesen motiválja a kereszténység más vallásokról szóló tanítása. Többnyire nyers nacionalizmus, rasszizmus, xenofóbia vagy szociális előítélet áll a háttérben. Nyugaton a muszlimok elleni atrocitások – a vandalizmustól a gyilkossáig – ritkák, és köztörvényes bűnnek számítanak. Az előítélet és a munkahelyi vagy iskolai diszkrimináció pedig nem követel naponta emberi életet. A nyugaton élő muszlimoknak van akadémiái és médiajelenlétük, jogi képviseletük. Akár muszlimokat ér sérelem, akár az iszlamisták művelnek valamit, a muszlim vezetők a médiában nyilatkozhatnak. Mindez nem kicsinyíti az előítélet vagy diszkrimináció okozta érzelmi sebet, de a karikatúra és a gyilkosság, a könyvégetés és a bombarobbanás akkor sem egy kategória.

Európából és Amerikából nem menekülnek a muszlimok. Több iszlám országban azonban a keresztények nem pusztán előítéletekkel és diszkriminációval találkoznak: helyenként és időnként kifejezetten üldözésről van szó, ami a hagyományos, vallási alapú diszkrimináció felelődesétől az emberrabláson, nemi erőszakon, kényszerített házasságon, erőszakos áttérítésen, jogtalan bebörtönzésen és temporomboláson át a kínzásokig, kivégzésekig, mérsárlásokig terjed.

Paskó atya

Felhasznált forrás:
https://teol.lutheran.hu/tanszek/iskola/images/pdf/ek/szalai_diss.pdf

A keresztény Európa – még keresztény?

Ha a kereszténység hiteles akar lenni, önmagával is szembe kell néznie

Az új vallási mozgalmak nem a hitetleneket térítik meg, hanem azokat a keresztényeket, akik az egyházban nem találtak választ kérdéseikre.

Modern pogányság és **New Age**, ami miatt Európa krízisbe került. Az elmúlt időkben nagyon sokat hallottunk arról, hogy védjük meg a keresztény Európát külső betolakodóktól. Vajon belülről milyen fenyegetések, támadások érik ezt a bizonyos keresztény Európát. Egy komoly belső „rákos daganattal” kell szembenéznünk, amit egyszerűen **New Age**-nek nevezhetnénk. Sokszor maga az egyház legközelebbi képviselői sem ismerik és tudják ennek a fogalomnak pontos jelentését, megnyilvánulását keresztény kultúránkban.

Sokszor álarcot visel, és belülről rombol

A **New Age** a 70-es években keletkezett, mára a keresztény kultúrákban hatalmas teret hódított meg magának és felbecsülhetetlen károkat okozott. Főleg a médián keresztül átvitt amerikai filmek, kereskedelmi csatornák sorok között bújtatott üzeneteiben téveszt meg követőit, akik nem más körökből, mint a kereső, hitében meggyengült, sokszor félművelt vagy tudatlan emberek köréből származnak.

A **New Age** mozgalom nem ártatlan, semlegesé akarja tenni Krisztus tanítását. A Szentek többször felszólította már a híveket, a lelkipásztorokat, a szerzetesrendeket, plébániákat, hogy a **New Age** kihívásaival szemben összpontosítsák erejüket és hirdessék hatékonyabban az igazi keresztény üzenetet.

A **New Age** jelenség sok más új vallási mozgalommal egyetemben az egyik legnagyobb kihívást jelenti a keresztény hit számára. A **New Age** a keresztény hitet összegegzethetetlen elméleteket és tanítást tartalmaz Istenről. A **New Age** egy mély válságban lévő kultúra megjelenési módja és helytelen válasz erre a válságra.

A keresztényeknek, különösen is a katolikus egyháznak világosan, egyértelműen, a keresztény tanítás fényében kell választ adnia a **New Age** által képviselt kihívásokra.

Elfogad magatartást kell azonban tanúsítani mindazon személyek iránt, akik az élet értelmét keresik. Hasonlóképpen lelkipásztori gondoskodásra van szükség a modern és posztmodern társadalom sajátos kultúrájával szemben, amelyből a **New Age** mozgalom kibontakozott. E mozgalom ugyanis kifejezője és visszatükröződése a kultúra jellemző jegyeinek, azzal az igénnyel lép fel, hogy értelmes választ adjon a kulturális válságra és az üdvösség útjaként ajánlja magát, egy új korszak kezdeményezőjének a Vízöntő jegyében, amely a béke, a kiengesztelődés és a kozmikus harmonia csillagjegye.

Valójában nem könnyű meghatározni pontosan a **New Age** mozgalmat, mivel egy csomó eszmerendszer összefonódásáról van szó, egy folyamatról, amely számtalan, de többnyire nem következetes javaslatot tartalmaz. Erősen individualista, modern és posztmodern korunkban számos követőre talált, főleg olyan személyek esetében, akik idegenkednek a hivatalos, intézményes vallástól.

A **New Age** mozgalom újpogány, szinkretista, új-gnosztikus tanítások és elméletek kottája.

Nagyon sok embert megtevészt, mert a mai modern világban az emberek keresik a helyüket, és a **New**

Age látszólag lelki megoldási javaslatokat nyújt a modern világ boldogtalanságára.

Számtalan problémát felölél: a természetvédelmet, a feminizmust, a totalitás vágyát. Kozmikus összhangot ígér követőinek, a valóságot átfarmoló mentális képességek megszerzését, a mindennapi élet felszíne alatt rejtőző spirituális világba való behatolást.

Az egyház tennivalóit illetően és kihívással szemben hangsúlyoznunk kell, a **New Age** vonzásokörébe került személyek vallásos érzelműek, akikkel párbeszédet kell folytatni. Modern világunkban sokan szinte kétségbeesetten szomjúhozzák Istent, keresik életük értelmét.

Az egyház feladata ebben a helyzetben az lenne, hogy segítse ezeket a személyeket. Az egyház erőfeszítésének arra kell irányulnia, hogy az emberek felfedezzék: az élő víz forrása nem más, mint Jézus keresztján értünk feláldozott élete. Ezért a keresztény hitet úgy kell tovább adni, hogy az ne elveszt fogalom, eszme, hanem a konkrét találkozás helye legyen.

Világosan látunk kell, hogy az emberek belső bekére vágnak, keresik az összhangot magukban, de olyan vallást szeretnének, amelyből hiányoznak a könnyek.

Minden ember boldog akar lenni, ám sokan boldogtalanok, mert nem ott keresik a boldogságot, ahol az lakozik. Íme az örök dilemma. Az egyháznak őszintén fel kell tennie a kérdést, hogy mit nyújt az embereknek a katekézsisben, a liturgikus szertartásokban, a szentbeszédekben, a plébániák konkrét hétköznapijában.

Valóban az élő víz egyedüli hordozóját, Jézus Krisztust ajánlja fel a világnak, a hívő és a kereső embereknek? Mert el kell ismernünk, hogy Jézus Krisztus örömhíre az egyedüli, amely élvezet bennünket az igazi boldogságra.

Újra és újra szembe kell néznünk önmagunkkal és a modern kor keretein belül sem szabad lemondanunk a folytonos megújulás igényéről.

Paskó Atya

Tizenhetedik alkalommal adta át a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a Szent Erzsébet rózsája-díjat

Tamás Gyuláné a Pécsei Egyházmegyei Karitásztagja, a Szociális Testvérek Társaságának kültagja, aki jelenleg a komlói katolikus óvoda óvónője és vezetője. Kapta a Szent Erzsébet rózsája-díjat, amelyet tizenhetedik alkalommal adott át a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, Szabó Katalin, a Szociális Testvérek Társasága elöljárójának ajánlása alapján. A díjat Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke adta át november 21-én Budapesten, a Duna Palota színháztermében.

Tamás Gyuláné sok évtizede ismeri, szereti és szolgálja Komlói és térsége elszegényedett, munkanélküliséggel, szegregációval, sokféle hátrányos helyzettel küzdő lakosságát. Fáradhatatlan és sokrétű karításszolgálatra szakmai tudásból, de főként Isten mélyes szeretetéből fakad és az egyház látható határain messze túlmutat. Ezt egyházi és világi kitüntetései egyaránt tanúsítják.

Tamás Gyuláné 1943-ban született Kassán. 1969-ben kötött házasságot, majd megszületett leány gyer-

meke. 1977-ben megözvegyült, leányát egyedül nevelte, aki jelenleg a komlói katolikus óvoda óvónője és vezetője.

Anikó néni elkötelezett hitéletéből fakad, hogy egyházközségi adminisztratív feladatokat is szívesen végzett, lányával együtt az egyházközség életébe, tevékenységébe rendszeresen bekapcsolódott.

Miután elvégezte a három éves teológiai tanfolyamot, plébánosa kérésére, a várostól nem messze Béta aknán található 100 roma család lakta telepre járt, hogy hittant tanítson a cigánygyerekeknek. Látna az itt élő családok helyzetét, központi szerepet vállalt a rászorulókkal megsegítésének feladataiban.

A Plébániai Képviselőtestület 1989-ben döntött a Karitászt Csoport megalakításáról, amely 27 éve biztosítja az egész város által támogatott működését. A karitászt napi rendszeres nyitva tartásának eredménye, hogy Komló lakói naponta hozzák el adományait, amelynek köszönhetően a nehéz helyzetben élő családok ellátása folyamatos és sokrétű.

2000-tól a hátrányos helyzetű cigánygyerekek

részére óvodát tartanak fenn, amelyben negyven-néhézsorsú gyermekkel foglalkoznak. Hitvallásuk szerint a leszakadt térségek jövőjének építését a gyermekek nevelésével, képzésével lehet elkezdeni.

A Boldog Ceferino Katolikus Óvoda és a kiemelkedő minőségű karitászmunka fenntartását segítő elő a Szent Kinga Karitászt Alapítvány, amelynek Tamás Gyuláné a kezdetektől kuratóriumi elnöke.

Külön kiemelendő, hogy az Önkormányzat irányításában az Alapítvány már több éve fogad közmunkásokat, akik gyakran nem kapcsolódnak a hithez, de az itt eltöltött hónapjaik során egyrészt támogató közeggel, másrészt valódi keresztény lelkiülettel találkoznak, amely emberi méltóságuk építéséhez is hozzájárul. Érdeklődéssel és örömmel élnek az Anikó néni által felkínált lelkeségi programokkal. 2015-ben többen részt vettek Budapesten, a Szociális Testvérek Társasága által szervezett, Az Élet iskolája – tanuji élni Szent Benedekről című kurzuson. Emellett számos program, imalehetőség, hitbeszélgetések, kirándulás, képzés közül választhatnak Tamás Gyuláné szervezésében.

A Díjazott önkéntesként végzi áldozatos munkáját, a karitászt irányítását, a plébániai feladatok elvégzését, sekrestyési szolgálatot, hajléktalan ellátást, a hitoktatást és a Cursilloban is munkatársi feladatot lát el. A város intézményeivel, önkormányzatával több közös feladatban együttműködve dolgozik.

A díj Pálffy Katalin szobrászművész alkotása. A „Szent Erzsébet rózsája” díj 95 mm átmérőjű bronz érem, mely előoldalán rózsát ábrázol, hátoldalán a követező felirat található: „Szent Erzsébet rózsája díj; Magyar Katolikus Püspöki Konferencia”.

Rigyesy Ágnes

Gigantikus Krisztus szobor Tokaj-Hegyalján

Nyolc és fél méter magas, gránitból készült Áldó Krisztus szobrot állították fel Tarcalon. A monumentális alkotást egy vállalkozó adományozta és a Tokaj-hegylajai település Ó-tetőmető feletti dombján helyezték el. A mintegy 50 tonnás szobor minden bizonnyal turistalátványosságá válik, ekkora méretű és témájú alkotás eddig nem volt a térségben.

A felajánló egy márvány-, gránit- és köfeldolgozással foglalkozó gávavencsellői cég vezetője. Petró Attila hívó emberként sokat járt a tarcali Mária-Terézia kápolnában, ahol egyszer egy papírlapot talált, amin egy Jézus szobor volt. Ez adta az ötletet arra, hogy megvalósítsa a látottakat a Tokaji-hegy oldalában. A monumentális alkotást a szintén hegylajai (szerencsi) Szabó Sándor szobrászművész készítette öt hatalmas gránitömbből. Az adományozó mindössze annyit kért cserébe, hogy egy méltó körülményt alakítsanak ki a szobor környékén.

– Egy sétányt építettünk itt ki – mondta Butta László Tarcál polgármestere a Hegylajai Infónak. A szob-

bor felszentelése is ekkorra várható. – Gyümölcsfa ligetet, tájfellegű bokrokat is telepítettünk a két és fél méter széles sétány környezetébe. A szobrot négy reflektorral akarjuk megvilágítani, így szürkülettől pirkadattig is látható lesz – tette hozzá a polgármester.

A zarándokturizmus is cél

A szobortól a zarándokturizmus fellendülését várják. Erre minden esély meg van Tarcalon, hiszen még ebben az évben elvágják a Mária-Terézia kápolna felújítását is, a munkálatokat Degenfeld grófnő finanszírozza. Előtte pedig egy új 34 férőhelyes zarándokházat is átad a katolikus egyház, tovább növelve a hívők komfortérzetét.

Tarcál egybeként pontosan a Mária út (Mariazell-Máriapócs-Csiksomlyó) főtegenyén fekszik, a település az 1Úton Nemzetközi Zarándoknapba is bekapcsolódik.

Forrás: hegylajai.info

<http://www.spcanorama.com/tarcal/tarcal.swf>

azon a zászlón, amely alatt első királyunk a pogányok ellen győzelemre vezette seregét; és aki – valószínűleg az előzőeknek is köszönhetően – a pozsonyi koronázó templomunkban található lovasszobrán magyar huszármétét visel.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A szentek legendái olyan iránytűk, tájékozódási pontok, amelyek segítik az embert eligazodni a mindennapok zűrzavarában – ideértve a miniszterelnököt, illetve a miniszterelnököket is. Szent Márton története ma, a XXI. században egy ilyen mércét, követendő mintát ad nekünk, amelyet érdemes megfontolnunk. Adja a bátorság példáját a hitért folytatott harcban, az alázatát a hatalom gyakorlásában és a könyörületét a másik emberhez való fordulásban.

Első példázat a politikusok számára: ő még püspökként is megmaradt plebejusnak. Sőt, magára a püspöki címre sem törekedett. Nemhogy nem könyökölt a hatalomért, de amikor szóba került a neve, a népi hagyomány szerint inkább meghúzódott egy ólban a libák között, akkor a legdemokratikusabb módon, közfelkiáltással választották Tours püspökévé. Így teljesedtek be rajta az Írás szavai: nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené. Ez tehát az első példázat a politikusok számára.

A második példázat, amellyel szintén mércét ad nekünk – az előbb is hallhattuk a történetet –, amikor a római hadseregben szolgálva egyszer meglátott az út szélén egy didergő embert, levágott a köpönyegéből egy darabot, és odaadta ennek az embernek. Sokan, az élettem szólók is az irgalmasság felől nézik ezt a történetet – okkal. Egy politikus azonban itt fölfedezhet még valami mást, valami többet is. Sokunk szemében ugyanis ez a cselekedete ma Szent Mártont a szociális piacgazdaság védőszentjévé is avatja, hiszen éppen ebben a tetben ragadható

A konferencián részt vett mások mellett Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius, az MKPK több tagja és Mádl Dalma is.

Fotó: Árvai Károly/kormany_hu

meg az a motiváció, amitől a bevételek és kiadások száraz számoszlopai egy pillanat alatt átlelkesülnek, és valódi értelmet nyernek. Mert ahhoz, tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy adni tudjunk azoknak, akiknek semmijük sincs, szükségünk van olyanokra is, akiknek van. Olyan elkötelezett emberekre, vállalatokra és olyan kormányzati politikára, amelynek nemcsak a szíve van a helyén, de a józan esze is. Mert bármennyire is végtelen a szívünk, amikor mások szenvedését látjuk, a lehetőségeink azonban ettől még végesek maradnak. Ezért adott Márton a koldusnak csak egy darabot a köpönyegéből, amekkorára annak szüksége volt: sem többet – ha jól értem –, sem kevesebbet. Ha az egész köpönyét odaadta volna, akkor azzal azt éri el, hogy ő fagy meg az úton, s nekünk ma nincs kiről beszélnünk. Az irgalmasság parancsa ugyanis sohasem lehet egyenlő saját magunk tönkretételével. Pontosan ugyanúgy, mint amikor arról beszélünk, hogy egy ország

mindig csak addig nyújtózkodhat, ameddig a takarója ér. Ha bármilyen jóindulatból is ezen túlterjeszkedik, csak idő kérdése, hogy romlásba döntse az egész népet, mert összeomlik a gazdaság. Ezt üzeni nekünk Márton cselekedete, hitem szerint a nagy parancsolat második felével együtt, amely a felebarát iránti szeretet alapjaként saját magunk megbecsülését határozza meg: segítsünk, de erők és lehetőségeink szerint; segítsünk, de ott, ahol kell, mindig a szükséges és a megfelelő részt adva az arra rászorulóknak. Büszkén vállalhatjuk politikánk keresztény gyökerei és hagyományai között ezeket a gondolatokat. Büszkén vállalhatjuk, hogy ezeknek köszönhetjük, hogy a társadalmi szolidaritás nekünk nem egy elvont fogalmat, hanem egy nagyon is konkrét és észszerű cselekvési módot jelent. Ez egy olyan közös munka, amelyben a magyar kormány a katolikus egyházra ma is az egyik legfőbb szövetségeseinként számíthat. Legyünk tehát büszkék arra, hogy mi, keresztények nemcsak Adam Smithől, hanem Szent Mártontól is tanultuk a piacgazdaságot.

Tisztelt Konferencia!

Ennyit lát Szent Márton tanításaiból egy keresztény ihletettségű kormány feje. Bennünket máig tanít Szent Márton, tanít a katoná, tanít a misszionárius, tanít a remete és a püspök is, tanít a magyar királyok védőszentje és Magyarország patrónusa. A mi dolgunk pedig az, hogy elődeinkhez hasonlóan legyünk bátrak mértéket venni az ő életéről, merjünk felőni hozzá hitben, küzdeni tudásban, reményességben és szeretetben, s legyünk bátrak arra is, hogy példaképként állítsuk az ő életét és szolgálatát a következő nemzedékek elé. Ha így teszünk, akkor szilárdan állhatunk meg azokban a feladatokban is, amelyeket – mindannyiunkra a maga örhélyén – ránk szabott a Gondviselés. Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Forrás: <http://www.miniszterelnok.hu>

Az oldalakat összeállította:

Kuruczleky Ilona

1956 továbbra is él!

Karácsony előtt hatvan év után

Öt éve írtam: „Eltelt immár ötvenöt esztendő. Huszonkét éve szabad megemlékezünk az akkori eseményekről. Megfelelő értékelés azóta sem született. A közlemésekben még a tények sem rögzültek pontosan. Nem egységes a történelem oktatása. Vanak olyan tankönyvek, amelyek csak pár mondatot szánnak 56 emlékének.” Ezek a sorok öt év elteltével még mindig érvényesek. Sajnos az idej, immár részletesebb és ünnepegyesebb megemlékezések sem képesek a zavart oldani, legfeljebb csökkentik valamelyest. Akadnak ma is politikusok, akik ellenforradalomról, fasiszta terrortól, antiszemitizmusról beszélnek. Megszólal a tíz évvel ezelőtti rendőri attakot parancsoló volt miniszterelnök. A felelősséget megállapító bírósági eljárások közneveltség tárgyai lehetnek. Ez természetesen mind magára 56-ra, mind a hatvan éves évfordulóra vonatkozik.

Ma talán a legfontosabb, hogy világosan kimondjuk: 56 jellemzője nem Nagy Imre, vagy Maléter Pál, Vásárhelyi, Göncz Árpád, sőt még Bibó István sem, hanem Rácz Sándor, Pongrácz Gergely és a Pesti Srácok, a neveket természetesen hosszan folytathatnánk. Nagy Imre, vagy Maléter vértanúságát, Bibó helyállását ezzel nem kisebbítjük, csak helyére tesszük a dolgokat. Ők minden tiszteletet megérdemelnék kitartásukért, életük feláldozásáért, de elmaradnak a Pesti Srácok önfeláldozásától, a Munkás Tanácsok igaz magyar érzületétől. A többiek pedig később árulói lettek az eszmének és szabadságharcnak.

Eltelt hatvan év és minden ószinte törekvés, kezdeményezés ellenére titkokba és falakba titkóznunk. Egyetlen felelőst sem büntettek meg. Odáig eljutotunk, hogy végre kimondták: „Kádár gyilkos!” Büntetésait azonban még mindig nem nevezték meg, sőt Horn Gyula miniszterelnök is lehetett az új, 56 örökségét vállaló Magyarországon. A gyilkosok és bűnözők lezármaozottai fontos tisztségeket töltenek be, aktiv szereplői a mai közéletnek, közvélemény alakításának. A balliberális világ most is, mint mindig, kizárólagos szellemi uralomra töri minden eszközzel. Kettős mérce-jével – nyíltan ugyan már nem teheti, de – 56 valódi szellemét meghamisítja, szereplőit elfeledteti, tényeit letagadja, megmásítja, s nem engedi sem a valódi megemlékezést, sem a belőle áradó igaz jövő alakítását.

A mostani ünnepléskor szó sem esett az Amerikai Egyesült Államok felelősségéről. A szovjet ismételt bevonulása, a szabadságharc leverése és a kegyetlen megtorlás lényegében az ő árulásuknak köszönhető. A vezetők bűnét nem csökkentik az, hogy maga az amerikai nép, a költők, s a szellemi elit 56-tal rokonszenvezett, befogadta a menekülteket, anyagi segítséget nyújtott. Végül a hivatalos politika is rákényszerült a „magyar kérdés” napirenden tartására. Ezt azonban nem magától tette, hanem népének nyomására.

Franciaország és Anglia, Izraellel együtt kihasz-

nok lettek, életüket adták, szemben egyesekkel, akik szereplésük után az árulók sorait gazdagították, de ma hősökként tündökölnek.

Az orosz visszahangot a legszebben Andrej Amalrik és Szolzsenyicin fejezik ki. Érdemes őket röviden idézni. Amalrik: „1956 óta egyre tisztábban látjuk, hogy a

Fotók: Dr. Emánuel Csorba

magyarok harca nem volt hiábavaló. A sztálini monolitikus államot olyan csapás érte, amelyből azóta sem tudott kigyógyulni. A szovjet tömb ingszázása és borulása 1956-tal kezdődött és... tovább tart... a végleges összeomlásig.” Maximov így folytatja a gondolatot: „Az 1956-os Magyar Forradalom világtörténelmi jelentőségű volt... Pszichológiai forradalmat váltott ki, rábreszelve bennünket az elnyomott nemzetek iránti bűnösségünkre és jóvátételi kötelezettségünkre.” Végeztül Szolzsenyicin nyíltan kimondja: „Politikai pályafutásom legkeservebb tapasztalata volt, hogy a szabad (?) világ 1956-ban a magyar felkelést cserbenhagyta, és ezzel ostobán és gyáván elmulasztotta kijátszani legjobb kártyáját... A Csehszlovák mintaképnek nincs jövője... A magyar mintakép viszont tele van reménnyel és kiáltással.”

Ekkor Olaszországban mintegy négy millió kommunista élt és működött. Ők művészi érzékükkel hamar megéreztek 56 jelentőségét, s az új szellemet. Libero di Libero „A harag napjai” című versét az orosz

Anna Achmatovának és Borisz Paszternáknak ajánlotta. „Hazám hazám, ó fédd fel arcodat / tönkjenszágú földedből nem fakadnak / ilyen merész, villám-vető virágok ... Október, október vérszűret, / magyarok mustja: Örömmel kevert / fülemüle kottolt a dogmák tojásán / és a hazugság kibújt ... Párt a jövőnk is bőrtömbbe vetted. ... / A történelemből sápadt könyvmoly szárnyak / keltek ki, s a láncot pengetik, mint hárfát. ... Beszélj te bujdosó Őllői úti srác, / ne hallgass mindig csobogó Duna, / Gellért lángoló dombja, hát beszéld el / a titkon összezerebbő szemek / seregély-röptét. ... Budapest: véres áldozati üst, / izzó nap támadt a szűz zsiger-tüzek. ... / kivégzés lett a győzelem, / pintykeket is megrikátó Alfa, és Kádár az Omega. Egyértelmű lett neved, Magyarország / a szabadsággal, a magyar annyi bátor: Ferdinando Durand igazi olasz eleganciával ismeri el. ... térdet hajtanak nektek. / Hősök vagytok, mi törpék. ... Vértanúságot megváltja a világot / s beragyogja jövőnk a fényeket.” A párt meghasadt. Később már nem maradt semmi esély a hatalom átvételére. Innen kezdődik a leszálló ág.

A másik nagy kommunista párt a francia ugyan-

csak megrokkann. Vezető szellemei Albert Camus és Jean Paul Sartre megtagadják. Az előbbi híres szavait ugyan szinte mindenki ismeri, mégis jól esik legalább részben idézni. A magyarok vére című megnyilatkozás részlete: „A legázolt, bilincsebe vert Magyarország többet tett a szabadságért, mint bármely nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. ... A magára maradt Európában, csakúgy maradhathunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar

harcosok életüket adták és soha sehol – még közeve sem igazoljuk a gyilkosokat.” Jean Cocteau: „Dicsőség a népeknek, ahol az eposzok költőivé szenteltek a legkisebb munkáid is. Dicsőség a szabadság fejedelmeinek.” Hasonlóan énekel Pierre Emmanuel Illyés Gyulához írott versében, valamint Georges-Emmanuel Clancier, amikor a magyar költőkhöz szól: „Magyar nép színter és tisztellek / Téged a fagyban és a tüzben, / a hazugságban és a pokol / kinján eltemetve. ... Fényed a szerelem fénye / míg ocsmány éjjeleink nem más, mint Oradour árnya / és Guernica sötéteje.” Vegül vegyük még

ide Alain Bosquet Röpírat a Magyar Felkelőknek pár sorát. „Látni volt merszetek, lélegzeni! Emberek, Óriások, Igazok. ... soha többé nem írjuk le: szabadság. ... a szűz, a nagy tiétek. Nem tudtunk élni értetek, nem osztottuk meg szép halálotok / soha nem leszünk kultúreberek.”

A spanyol nyelvterület mindig rokonszenvezett velünk, s ez nem volt másként 56-ban sem. Ma már köztudott, hogy Franco tábornok Spanyolországa kész lett volna katonai segítséget adni. Önkéntesek és reguláris csapatok készülődtek páncéltörő fegyverekkel. Az Egyesült Államok természetesen megakadályozta a lépést, ahogy a Biztonsági Tanácsban is megvétőzta Szovjetunióval közösen a kubai kezdeményezéseket. Salvador de Madariaga Nobel díjas író, diplomata Budapesti sírfelirat című versében így esküszik: „Nem élek így tovább barbár ármánykban.” Szépsége miatt idézzük még Ramon Cue Romano jezsuita költőt. A magadra hagyunk Tégedet című verséből: „Kicsi hűgünk te drága / Magadra hagyunk Tégedet. / Mig fényes nappal Rád törtek gyaláza, / s Európa szívéről le-tépték rőt kezek / s lám vállainkon húsz évszázad súlya, / elárultuk múltunkat és újra / vak félelembe fűlt a tett, / s magadra hagyunk Tégedet.”

Igazi barátaink itt Közép-Európában a lengyelek voltak. Számosan érkeztek a csehszlovák határra, hogy önkéntesként küzdjenek velünk, de ott feltartóztat-

ták őket a velünk ellenséges határhoz. Rengeteg vért küldtek, hosszú sorokban álltak, hogy adni tudjanak. Az összes segély több mint felét egyedül ők adták, jóval többet, mint az USA és a gazdag nyugati államok. Íróik, szellemi vezetőik teljes szívvel mellettünk álltak, de ugyanez mondható el az egész népről. Amikor Hruscov a beavatkozás előtt végigjárta a „békétábor” országait, egyedül ők nem helyeselték a lerohanást. Megnyilatkozásaik idezésére nincs elegendő hely, kötetek és művek sora született ekkor.

XII. Piusz pápáról az előző számban írtam. Most annyit kell megemlítenem, hogy 1956 magyar szabadságharcosainak kivételes barátja volt. Minden megnyilatkozása – ezeknek száma példátlan a Katolikus Egyház kétezres évszázadában – a harc szakralitását, szentségét bizonyítja. Rögözti a természetjogi alapokat, amire elsődlegesen a szabadságharc hívja fel a figyelmet. Így újabb különös szellemi, lelki tartalmat kap, s a történelem tárja fel igazi dicsőségét.

A magyar küldetés valóság 1956 dicsőségés

szabadságharcában. Az eddigi idézetek bizonyítják a fenn leírtakat, de egészen új vonására mutat az 1958-ban Montevideóban, Uruguay fővárosában Juana De Ibarbourou. 56 és a vallási élménye jelenik meg Prólogos című irásában. „Ezen a csupa csillag és csupa rózsá dél-amerikai Karácsony éjszákán eloltottam karácsonyfámat, hogy Veled lehessen mártír Magyarország, hogy legalább szimbolikusan egy legyek Teid között. Most amikor vérrel és kínok, amikor mindenki, aki szereti a nagy emberi erényeket, úgy közeledik Hozzád, mint a Megfeszített Krisztushoz. ... szent vagy Magyarország. ... halántékonod töviskoszorúval, mint a Megváltó a Kálvárián.”

Márai írja „Népek Krisztusa Magyarországot.” Teljesen világos, hogy a két, térben és időben messzi költő ugyanarra gondol. Karácsony és magyarság – nyugodtan alá lehet húzni. „Nem érti ezt az a sok ember, / mi áradt meg itt, mint a tenger? Miért remegtek világrádek? / Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.” A költők mély beleérzése sokszor jobban megmutatja a lényegét, mint a tudós bölcsök beszéde. A világrand remeg, amikor a magyar nép kiált, mert az Isten adta küldetését teljesíti. Ez pedig pont karácsony mondanivalójával rokon. „Angyal te beszélj a csodáról. / Mondd el, mert ez a világ csodája: / Egy szegény nép karácsonyfája. / A csendes éjben égni kezdett / – És sokan vetnek most keresztet. / Földrészek népe nézi, nézi / Egyik érti, másik nem érti. / Fejüket csóválják, sok ez, sokaknak. ... / Mert más lóg a fán, nem cukorkák: / Népek Krisztusa, Magyarország. / És elmegy sok ember előtte / A Katona, ki szíven dőtte, / A Farizeus ki eladta, / Aki háromszor megtagadta. ... / Csak orrontják, nyínak, gyantíják / Ennek az éjszakának titkát, / És minden rendű népek, rendek / Kérdik, hogy ez mi végre kellett. / Miért nem pusztult ki, ahogy kérték? / Miért nem várta csendben a végét? / Miért, hogy meghasadt az égbolt? ” Újra előkerül a magyar különösség. Állandó harc a létért. A Gonosz folytonosan életére tör, az erőviszonyok hatalmas különbsége miatt mindenki halálára vár, de helyette az ég hasad meg, s Megváltó születik. „Táldikoztak ők már néhányszor / a gyermek, a számár, a pásztor / Az alomban, a jászol mellett / Ha az Élet elevent ellett. / A csodát most is ők viágazzák. ... / Mert csillag az, hasad a hajnal, / Mondd meg nekik – mennyből az angyal.” Íme: 56 és karácsony, magyarság és küldetés, Nagyszony és népe, Mária és gyermeke – mind, mind ide vezet.

1956 = magyar sors, elkerülhetetlen. Vezetékes, engesztelés, amit a körmonfont árulás (Nyugatiak, elsősorban az USA 1945-ben, 1956-ban követtek el) és a bolszevik gonoszított kényszerített ránk. Hiába remélték, hiába kívánták nem pusztulni bele. Isten nem engedte. Végig kellett küzdenünk, hogy megmenthesen és felmagasztalhasson minket. Nagyobb dicsőség nincs és nem lehet itt a földön, mint részesedni, ha csak kicsit is, szeretett Fia sorában.

Dr. Bakos Batu

SZENT DOMONKOS ÉLETE

Az evangéliumi igazság hirdetése a világban

Szent Domonkos, családi néven *Guzman* Domonkos 1170 körül született Spanyolországban. Édesanyja mélyen vallásos asszony volt. Domonkos később egy esperes nagybácsihoz került, aki a papi pálya felé irányította. *Diego de Avezendo* osmai kanonok 1198-ban meghívta Domonkoszt az osmai káptalanba, amelynek hamarosan helyettes priorja lett.

III. Ince pápától missziós megbízást kaptak, aki Dél-Franciaországba küldte őket. Lelkes és kitartó prédikációikkal igyekeztek meggyőzni az eretnekeket és visszavezetni őket az Egyház közösségébe. Munkájukat mindenütt siker koronázta. Domonkos később társakat gyűjtött maga köré, akiket megtanított meggyőző erővel prédikálni. Emellett Párizsba és Bolognába küldte őket egyetemre, hogy sikeres védelmezői legyenek Krisztus igazságainak.

Domonkos közben olyan szerzetesrendről álmodott, amelynek tagjai hitzónokként bejárják az egész

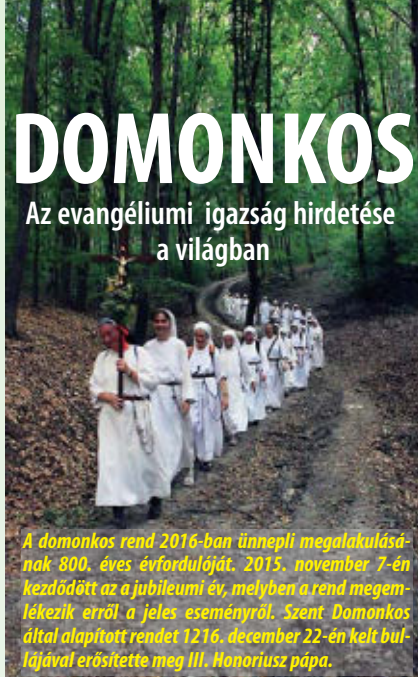

A konvent tagjai az 1920-as években

világot. Kiválasztotta Ágoston reguláját, és ezzel lépett III. *Honoriusz* pápa elé, aki 1216. december 22-én írta alá a toulouse-i Szent Romanus rendház számára szerkesztett oltalomlevelet. Ez a ház lett a domonkos rend bölcsője. Ezután hamarosan alakultak újabb rendházak Dél-Franciaországban, Itáliában, Spanyolországban, valamint Rómában, az ősi Santa Sabina templom mellett.

Az első női kolostor Prouille-ban létesült 1206-ban, amely ma is működik. Ők imádságukkal segítettek a hitzónokok munkáját. III. *Honoriusz* pápa Domonkosra bízta Rómában a San Sisto-bazilika melletti apácakolostor reformját is, így ez is a rend apácakolostora lett.

Domonkos 1221. augusztus 6-án halt meg Bolognában. A körülötte szomorkodó testvéreknek mondta: „*Halálomban nagyobb hasznára leszek a rendnek, mint életemben voltam.*” IX. Gergely pápa a Prédikáló Testvérek Rendjének alapítóját 1234. július 3-án a szentek sorába iktatta.

A domonkos rend 2016-ban ünnepli megalakulásának 800. éves évfordulóját. 2015. november 7-én kezdődött az a jubileumi év, melyben a rend megemlékezik arról a jeles eseményről. Szent Domonkos által alapított rendet 1216. december 22-én kelt bulájával erősítette meg III. Honoriusz pápa.

A Domonkos rend és a Domonkos család felépítése

A Domonkos Család nemzetközi katolikus szervezet, amelybe beletartozik minden olyan csoport, amelyik Szent Domonkos követőjének vallja magát: szerzetesek, nővérek, világi testvérek, ifjúsági mozgalmak, önkéntesek és imaközösségek tagjai. A család minden

Noviciátus – 1874

egyik ágának más-más az életformája, mégis van bennük közös vonás: a domonkos lelkesítő követése és hirdetése.

A domonkos rendbe tartozik az úgynevezett **első rend**: ők a rendfőnöknek tett fogadalommal elkötelezett szerzetesférjak, akik közösségben élnek. Vannak közöttük felszentelt papok és segítő testvérek. Fő feladatuk a hit hirdetése Szent Domonkos szellemében. Névük: prédikáló testvérek (domonkos atyák). Ez az ág alakult meg időrendben másodikként 1216-ban.

A **másodrend**: azok a szerzetesnők, akik a rendfőnöknek tett fogadalommal elkötelezik magukat a közösségben és szemlélődő életet élnek (szemlélődő domonkos apácák). Kolostoraik mind a rendfőnökhöz tartoznak. Külső tevékenységet nem folytatnak, fő feladatuk az imádságos háttér biztosítása a prédikáló

testvérek munkájához. Szent Domonkos először ezt az ágat alapította meg 1206-ban.

Az ún. reguláris **harmadrendi szerzetes nővérek** (aktív, apostoli életet élő, domonkos nővérek), akik fogadalommal elkötelezik magukat kongregációjuk általános főnökjének. Vagy pápai, vagy egyházmegyei jogú szerzetesi intézmények. Közösségben élnek, és aktív apostoli tevékenységet végeznek Szent Domonkos szellemében rendházukon kívül: általában tanítanak és hitoktatnak.

A **világi harmadrendiek** (Szent Domonkos világi közössége). Tagjaik rendezett családban vagy egyedül élnek. Házások ép-pógy beléphetnek a közösségbe, mint egyedülállóak. A közösség vezetőjének ígérettel kötelezik el magukat arra, hogy lelki-erkölcsi értelemben követik Szent Domonkos szel-

lemiségét, de nem vállalnak fel együtt élő szerzetesi életközösséget. A testvérek a jelöltidő letöltése után beöltöznek, vagyis megkapják a skapuláret és a do-

Jubileumi koncert Közegen

monkos keresztet, majd 3–6 évig ideiglenes, később örökre szóló ígérettel kötelezhetik el magukat a domonkos rendnek. Rendszeres közösségi találkozókon vesznek részt. Civil munkájuk mellett apostoli tevékenységet folytatnak saját környezetükben. Együtt fejlesztik tudásukat, hogy válaszolhassanak a XXI. század kihívásaira. A Domonkos Családnak más tagjai is vannak, például ifjúsági szervezetek, rózsafüzér társulatok, alapítványok, hagyományőrző egyesületek.

Felszentelés

A Domonkos rend Magyarországon

A domonkos atyák Magyarországra érkezése 1221-ben történt, és Magyarországi Pálnak (Paulus Hungarus), bolognai egyetemi tanárnak, Szent Domonkos társának személyéhez kapcsolódik. A rend meglepettedt az ország legfontosabb városában, mintegy 30 kolostor volt magyar területen. A török hódoltság és a reformáció teljesen megsemmisítették a kolostorokat.

1638-ban indult meg a magyarországi domonkos élet helyreállítása. Ez a szombathelyi kolostor megalapításával kezdődött, majd új házak jöttek létre Sopronban, Vasváron, Kassán, Pesten, Vácott és Pécssett.

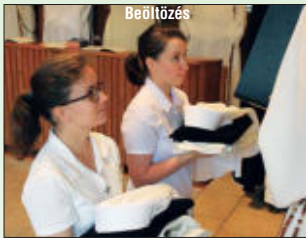
II. József idejében majdnem megsemmisült a rend, csak a XIX. század ötvenes éveiben született újjá. 1903-ban telepedtek le Budapesten a Thököly út 58. szám alatt, ahol templomot és kolostort építettek. Apostoli tevékenységük a magyar főváros egyik fő intellektuális és lelkipásztori központjává vált. Hasonló szerepet töltött be a szombathelyi és az 1942-ben alapított debreceni rendház is.

1950-ben az ő tevékenységüket is betiltották, a templomok egyházmegyei igazgatás alá kerültek, a rendházakat államosították. A kommunizmus alatt többen titokban léptek be a rendbe. Elvezették a teológiát, és mint egyházmegyei papok különböző településeken láttak el papi szolgálatot, illetve civil foglalkozás mellett lettek titokban szerzetesek.

Az 1989 után újjászületett magyar domonkos rendtartományt három ház alkotja: Sopron, Szent Tádé apostolról elnevezett domonkos templom és rendház (alapítva 1674-ben), Debrecen, Szent László domonkos plébánia templom és rendház (alapítva 1942-ben), Szentendré, Szent Domonkos Rendház, plébánia (alapítva 2008-ban). Ezekben a rendházakban tizenöt szerzetes dolgozik és imádkozik. A lelkipásztori tevékenység mellett legfontosabb feladatuk a teológia művelése és oktatása, lelkiyagorlatok és missziók tartása. Fontos feladatot látnak el a fiatalok között, valamint a szenvedélybeteg és fogyatékkal élők pasztorációjában.

Az Árpád-házi Szent Margitról nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációja egyházmegyei jogú szerzetesintézmény, és a Szombathelyi Egyházmegye megyéspüspökének fennhatósága alá tartozik.

Első kolostorukat 1868-ban, Komózen alapították. A szemlélődő életmódot folytató domonkos apácák az 1610-es években haltak ki Magyarországon. Ebben az időben azonban már Európában sorra jöttek létre az olyan domonkos női szerzetesközösségek, amelyek az aktív, apostoli életmódot követte akarták megélni a

Beöltözés

Fogadalmítétel

domonkos ideált, az Örömhír terjesztését. *Tommaso Anselmi* olasz domonkos segítségével tíz osztrák és olasz származású fiatal nő alapította meg Közegen az első konventet 1868. október 15-én. A nővérek *Árpád-házi Szent Margit* életrészményét kívánták követni, Szent Ágoston Regulája és a domonkos rend által nekik adott konstitúciók szerint. Apostoli szolgálatuk az igehirdetés egy konkrét formája, az ifjúság tanítása, nevelése volt. Az alapítás után néhány héttel megnyitották első elemi iskolájukat, ahol kezdetből fogva magyarul tanítottak igen szegény körülmények között. Később a nővérek újabb konventeket és házakat hoztak létre az ország több pontján, különböző típusú oktatási intézményekkel.

Közegen az anyaház mellett működött az ország egyik legnagyobb tanítónőképző intézete, amelyhez elemi iskola és polgári iskola, valamint gyakorlóiskola is tartozott. Hamarosan pedig tanárképzést és kántorképzést is nyújtott. Diákjai az ország minden részéből jöttek, Kelet-Magyarországról, sőt Erdélyből és a Felvidékről is.

1889-ben Vasváron telepedtek le a nővérek, ahol ugyancsak iskolát és kollégiumot alapítottak. 1903-ban Kassán óvodát majd iskolát és óvónőképzőt is nyitottak. Ebben az évben Hódmezővásárhelyen történt a másik alapítás, ahol lányiskolát vezettek. Szombathelyen 1905-ben telepedtek le a nővérek, ahol óvodát és iskolát vezettek. 1921-ben, Velemen alapítottak a nővérek egy kis házat, ahol óvodát vezettek, majd 1929-ben Szegeden telepedtek le, ahol óvodát és iskolát is működtettek. 1941-ben a noviciátus Szarvaskendre költözött. A háború alatt a Thököly úton a domonkos testvérek közül sokat behívtak katonának, és nem volt, aki ellássa a házimunkát, a konyhai feladatokat. Az atyák segítséget kértek a községi nővérektől. Szegedy Ilona, Bartolómea és még egy nővér jött Budapestre. Később ebből a kis közösségből lett egy alapítás Szegeden, de ez már nem tudott megerősö-

ni az 1950-es szétszórás miatt. A szerzetesrendek működésének betiltása előtt a domonkos nővérek Magyarországon összesen kb. kétszázтын éltek a rendházakban. A kommunizmus éveit alatt, az üldözések ellenére a nővérek tartották egymással a kapcsolatot. Maguk köré gyűjtötték azokat a lányokat, akikben a szerzetesi hivatást felfedezni vélték. Így titokban többen is beléptek a kongregációba, és lettek a fogadalmakat.

Az 1991-es újrainduláskor összesen tízen hozták létre az első új közösséget a Szombathelyen visszakapott rendházban. 1997-ben 60 tagja volt a közösségnek. Ma négy házban – Budakeszin (1998), Szombathelyen (1991), Közegen (2000), Hódmezővásárhelyen (2005) – 48 domonkos nővér szolgálja a magyar egyházat. Ma is elsősorban oktatással-neveléssel foglalkoznak a szerzetesnővérek, mellyel az evangéliumi igazság mindennapi hirdetését próbálják megvalósítani. Konventjeikhez és házaikhoz jelenleg egy általános iskola, gimnázium és kollégium, két óvoda és egy egyetemi kollégium tartozik. Szerre a világon 151 kongregációban mintegy 24 600 domonkos nővér él.

A világi harmadrendiek – Szent Domonkos sok olyan feladattal találkozik, ami fontosnak és szükségesnek látszik, de szerzetes-papi életével nem volt összeegyeztethető. Szükség volt egy jól szervezett csapatra, akik a papság munkáját segítik ott, ahol az ő feladatuk véget ér. Így alakult meg a domonkos világi harmadrend.

Magyarországon a szétszórásig a harmadrend külön férfi és női ágra oszlott. A kommunizmus éveiben a testvérek titokban találkoztak az atyákkal és a nővérekkel úgynevezett „Zug-lelkiyagorlatokon” és „fű alatti” összejöveteleken. A testvérek Szigeti József OP atya előadásain jegyzeteltek, és ezeket legépelve eljuttatták társaikhoz. Mészáros József Domonkos OP kezdeményezésére 1983 nyaratól rendszeressé váltak a harmadrendi lelkiyagorlatok Püspökszentlászlón, Héjja Margit OP nővér kis házikójában. 1989-től a budapesti Rózsafüzér Királynéja Domonkos templomban, a harmadrendi és a közösségi élet újra feléledt. Jelenleg a közösségek tagjainak létszáma 126 testvér. A világi domonkos közösségek a helyi plébániai közösségek életében aktívan részt vesznek, segítve a papokat számos szervező munkájukban. Életükkel tanúságot tesznek hitükör, domonkos hivatásukról. Galádjaikban is igyekeznek a domonkos szemléletiséget elültetni. **Domonkos apáca** jelenleg egy él a németországi Lageban. Magyarországon nincs kolostoruk

„Mi domonkosok a jubileummal nem önmagunkat ünnepelek, hiszen valójában másokért vagyunk, mások üdvösségét szolgáljuk. Nagy öröm mindnyájunk számára ez az alkalom, amely összefog abban, hogy Szent Domonkos nyomdokain járva Jézus egyre hitelesebb tanúii lehessünk az emberek között és az emberek üdvösségéért.”

Szabó Bertalan OP
Forrás: Dr. Illás Lajosné: Küldetés c. könyv, domonkosnovek.hu. <http://vilagidomonkosok.x3.hu/>

Rózsásné Kubányi Andrea

Népi hímzések között barangoló Dédmama

Vértessaljai Antalné Mária gyémántdiplomás tanítónő

13.

17.

Vértessaljai Antalné Mária Budapesten 1926-ban született. Tanulmányait Budapesten, a Csalogány utcai Tanítóképzőben végezte, oklevelét 1945-ben szerezte meg. Pályáját Mórton kezdte. Gyermekei születése alatt a Balaton melletti Antaltelepen élt. A nagycsalád száma évről évre gyarapodott. Tíz gyermeke született, ebből nyolc felneveléséről gondoskodott párjával együtt. Jelenleg 20 unokája és 22 dédunokája veszi körül.

Zalavára 1958-ban kapott tanítói kinevezést. Itt kezdett népi hímzéssel foglalkozni, hímző kört alapított felnőtteknek és népi táncot tanított a gyermekeknek. 1967-től tevékenységét Hévízen folytatta. Célja a néprajzi értékek felfedezése, a népművészet hímzésanyagának megismeretése, a hagyományok ápolása, alkalmazása otthonainkban, viseletünkben és templomaink textil díszítéseiben. A Díszítőművészeti Szakkör évenkénti kiállításokon mutatkozik be, munkáik rendszeresen megyei és országos szakmai elismerésekben részesülnek. Ismeretek bővítése céljából kirándulásokat szerveznek hazánkba és a szomszédos országokba.

Egyéni elismerései: „Meszprém megyéért” érdemrend arany fokozat 1977. „Kiváló munkáért” kitüntető jelvény 1981. Pro Kultúra Hévíz 1994. Pro Urbe Hévíz 2006. „Magyar Örökség” díj 2008

Meghívó érkezett Keszthelyről. A Balaton Színház kiállító termeiben bemutatták Vértessaljai Antalné Mária népi hímzéseit, aki az év elején töltötte be a 90. évét. Korát meghazudtoló fiatalosan, saját készítésű aszúrozott blúzban jelent meg. Mindenkihez volt egy kedves szava, és a megnyitó után is fáradhatatlanul magyarázta a hímzések titkait. A tablóik külön tájegységekre bontva mutatták be a helyi mintákat, gondosan elrendezve a ruhadarabokat, terítőket és egyéb hímzéseket. A megnyitó után kérdezhettem Máriaét leteről, hitéről.

Vallásos szülőktől származom, nagyapám a mári katolikus iskola igazgatója volt, halála után édesapám követte, ahol édesanyám is tanított. Nagybátyáim közül ketten a papi hivatást választották. Beleszülettem a hit létebe, természetes volt a vasárnap templomlátogatás, és az otthoni életben, köszöntéseknél, étkezéseknél mindig végig vonultak a hitbéli szokások. A Jóisten kegyelme és szeretete fontos volt számunkra. Budapesten a Csalogány utcai Tanítóképzőben lehetőséget kaptunk a reggeli rórára, és nevelőtanár kíséretében részt vehettünk rajta.

Mindezek után, hogy élte meg az '50-es évek válásüldözését?

Nehézséget okozott lelkiekben és fizikailag is. Férjem szülei kulákmínősítést kaptak, ezért állása márol holnapra megszűnt. Szüleim nyaralójába kerültünk a Balaton parti Antaltelepre. Az ottani nyolc év, gyerekeim születése mellett, nehéz munkával telt, de bensőséges vallásyakaroló időszak következett. A lelkiismereti problémám a zalavári tanterületi közösségbe kerülésemmel kezdődött. Kegyelem volt, hogy a település később kapcsolódott be a materialista politikába. Állásom megmaradása érdekében több tanfolyamot elvégeztem, de ez meggyőződésem nem változtatott. Tanításban a kisdobosok 6 pontjába tökéletesen bele tudtam illeszteni a 10 parancsot szabályait. A gyerekek jó nevelését hitbéli erkölcsök szerint

12.

végeztem. Ebben megnyugodtam, mert így tudtam teljesíteni oktató-nevelő tanítói hivatásom.

Mit szólt ehhez a felettesei?

Sajnos észrevették, igazgatóm az éves jellemzésben politikai megerősödést javasolt. A járási tanulmányi felügyelő a klerikális kategóriába sorolt. A közöség érdekében tett munkámat, gyerek táncsoport

18.

1. Sióagárdi színes; 2. Űri himzés jegykendő; 3. XVII. Sz. űri himzés úrasztal terítő; 4. Letenyi párna; 5. Palóc fiú kötényke; 6. Galga menti fehér futó ; 7. Délalföldi párna; 8. Nagyráros zászló; 9. Háziláldás nagyráros; 10. Mezőségi párna; 11. Hódmezővásárhelyi párna; 12. Rábaközi párna; 13. Széki függöny; 14. Rábaközi terítők; 15. Hódmezővásárhelyi mintakendő; 16. Karádi kötény; 17. Kalotaszegi nagyráros párna. 18. Hetési ünnepi viselet 19. Ászári himzés; 20. Életfű Rábaközi; 21. Rábaközi

vezetését, asszonykört, műsorok tervezését, lebonyolítását viszont elismeréssel nyugtázták.

Gyermeiket, hogy tudta megvédeni a külvilágtól?

Eleinte szabadon részt vehettünk a szentmisén. Egyik értekezleten az iskola igazgatója kifejtette, felsőbb utasításra nem kívánatos, hogy templomba járjunk. Utána következett egy nagyon emlékezetes vasárnap. Reggel a gyerekek, régi szokás szerint, várták az indulást. Azt kellett mondanom, ma itthon imádkozunk, nem megyünk a templomba. Kimondhatatlanul lassan és üresen telt el az idő, nekik nem tudtam elmagyarázni a helyzetet. Azután más településekre jártunk szentmisére.

Hogy alakult fiaiban az erős hit által választott hivatás?

Fülről az ötödik fiam, László, Veszprémben a Vegyipari Technikumba, majd az egyetemre került. Három éves tanulmány után bejelentette, nem a vegyipar érdekli, hanem hivatás érez az emberek lelki életének nevelésére, ápolására, pap szeretne lenni. Hit építő baráti kör hatására határozott így. Szépen alakult tanulmányai folytán lehetőséget kapott Rómában tovább tanulni. Jelenleg, mint jezsuita pap a Vatikáni Rádió magyar adásainak főszerkesztője. Másik fiam fülről a hetedik, János, nős korában, megérti feleség folytán, elvégezte a teológiai és hitoktatási tanulmányait. Ezek után diakónusán, (szerpappá) szenn-

telték. Könyvet írt a „Jegyes oktatás” címmel a házassalandók számára.

Mi váltotta ki érdeklődését a népi himzés iránt?

Gárdonyi mondata jut eszembe, „Tanítónak lámpásnak kell lenni.” Munkám során, családlátogatások alkalmával megismertem otthonaikat, láttam, milyen értéket képviselnek az ősök régi tárgyai, eszközei. Arra irányított, hogy ezek megőrzését folytassam. Egyik nevelőtársam Veszprémben járt továbbképzésre, a népi himzéseket tanulta, csatlakoztam én is. Elvégeztem a három éves oktatást, majd a szövés terén is lehetőségem nyílt bizonyítványt szereznem. Szívem-lelkem a himzés világába irányított, éjjel is öltögettem mintakendőimet. Miután Hévízre költöztünk, 1968-ban megalakítottam a himző csoportunkat. Ennek a kiállításnak azért „Barangolás” a címe, mert amikor új himzésmintákat tanultunk, megelőzte a tájegység földrajzának, történelmének megismerése. Kirándulásokat szerveztünk oda, megnéztük a falumúzeumot, beszélgettünk az ottani csoporttal, barátságok szövődtek. Különösen szoros testvéri barátság alakult ki a szlovéniai Kapca település himző csoportjával.

Melyik a kedvenc mintája?

Nehéz a választás. Szeretem a zalai, a buszaki, a palóc, a karádi, a Dél-alföldi és az erdélyi himzéseket. Nagy örömmel készítettem az arany fonállal körözött űri-himzéses terítőket. A motívumok közül meg-

különböztetett helyet foglalnak el a Rábaközi életfűk, ezekből közel kétszázat csináltam. Nagy szeretettel terveztem a népi motívumokat az egyházi textilállakra.

Közeleg Karácsony. Hogyan szoktak ünnepelni?

Mindig izgatottan és nagy örömmel várom a szent ünnepet. A környezetemben élő öt gyermekem és családjaik alkonyatkor eljönnek hozzám. A feldisztított, csillógó karácsonyfa mellett csengőszó után mindnyájan imádkozunk, a kicsik verset szavalnak és énekelnek. Az ünnepi vacsorából nem hiányozhat a diós-és mákos kalács sem.

Végeztél mit tart értéknél, mire tanítanak az olvasókat?

Egyszerűnek látom a megoldást, elsősorban belső rendnek kell lennie a hit által. Legfontosabbnak tartom a lélek harmóniáját. A gyerekek életében a jó napi rend felállítását, melyek a szülők életének mintáján alapszik. Napi szinten szükséges lenne egymás megbecsülése, tisztelete, egymás iránti türelem és tolerancia gyakorlása. Értékesnek tartom a szülő és gyerek közötti őszinte bensőséges kapcsolatot, ami kisugárzik környezetükre. Azért születünk, hogy legyen reményünk pozitív nyomot hagyni a Földön!

Németh Andrea

Karácsony 2017

Kis faluban szikrázik a hó
ragyog a fény
A karácsonyi ünnepkör
első reggelén.
Boldog vagyok
Isten tenyerén...

Sűrög-forog a konyha népe,
éppen cseppen egy kappan vére.
Telik a nap,
lemegy a nap.
Lassan kigyúl a csillagok fénye,
ünnepre készül a házunk népe.

Karácsonyján gyúlnak színes fények
Valóra válnak gyermeki remények.
Ízes családi vacsora, finom éték,
Majd bűnbánat, legyen múlté
a sok-sok vétek.
S én már az éjféli misére készülök,
Akárcsak a drága őseim, az ősszülők.

Éjfélre jár, az utcán ballagok,
Elmélkedem, s nagyot hallgatok.
Belépek a templomba,
S míg figyelem az ékes szavú papot
Felidézem a kettőzertizenhat év előtti
csodás napot...

Vándorlás, Betlehem, istálló, jászol...
Féltreviszi búját, aki most gyászol.
A templomi zenekar csodás melódiát játszik
Mintha az égből zengne egy nagyszerű ária;
Együtt a szentcsalád: Jézus, József, Mária;

És jönnek már a napkeleti bölcsek, s a pásztorok
Fényes halleluját zeng szívből sok-sok torok.
Most felocsúdok, s térdre borulok.
Igy szól alázatos imám:
„Csak vezess Uram végig és fogd kezem,
Míg boldogan a célhoz elérkezem!”

Bayer Emil

2017-es naptár

Január						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Február						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Március						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Április						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Május						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Június						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Július						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Augusztus						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Szeptember						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Október						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

November						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

December						
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Hiszem, hogy fentről kaptam az erőt

Foto: Juhász Melinda

Dóka Attila pedagóguscsaládból származik. Születésétől kezdve Gyálon él, dolgozik és alkot. Nyelvi és zenei adottságaira már ekkor felfigyeltek szaktanárai. Az ELTE német nyelvtanár szakán diplomázott. A zene és az autó-motorsport párhuzamosan, gyermekora óta fontos életében. Ezt a kettősséget örököltette meg a 2015-ben forgatott „Sebesség” című videoklipjében. 2012. december 3-án jelent meg első interjúkötete „A magyar autó- és motorsport hősei 2012-ben” címmel. Az amalda.hu hírtalát főszerkesztője, és az Observer Budapest Médiafigyelő Kft. ügyvezető helyettese.

Zenei pályafutása

Gyerekkora óta gitározik és gitáron írja a dalokat, megzenésítéseket is. 2013-tól az Újnyugat Irodalmi Körrel lépett színpadra, 2014-től kezdve pedig a József Attila Színház irodalmi stúdiójában a Legendák nyomában-estek állandó résztvevője. A 2015. április 22-én, a Föld napján, illetve a szeptember 19-én, a Színházak Éjszakáján megjelent első és második Hangzó Nyugat című CD-ken négy-négy megzenésített műve is hallható.

Dóka Attila által írt dalszövegek és zenék:

Hol van az az ország? (2015); Közel vagy hozzám (2015); Sebesség (2015); Sok(k) volt (2014); Sztár vagy (2013); Menekülés a hideg elől (2014); Valami véget ért (1999); Slágerek (2001); A város (1999); 17 (1999); Itt van a helyem (1998); Nem várok rád (1998); Mérget kevertem (2000); Nagymamád (1992).

Beszélgető partnerem Dóka Attila előadóművész, zeneszerző, dalszerző, főszerkesztő, kérlek, javíts ki, ha valamit kihagytam. Aki még soha nem halott Dóka Attiláról, annak mit kell tudnia rólad. Légy szíves mutasd be magad a Szent Kereszt Magazin Olvasóinak.

Furcsa, de a zene elég későn talált rám. Annak ellenére, hogy már gyerekkoromban is felfigyeltem egy-egy dalra, tévében vetített slágerre, vagy egy énekesre, egészen 13 éves koromig vártam, hogy hangszert fogjak a kezembe. Ekkor sem magamtól: a bátyám ugyanis, akinek velem ellentétben volt némi zenei képzettsége, megunva a klarinétózást elkezdett gitározni. Ez a hangszer már rám is nagy hatást gyakorolt, és egy akkordlexikkonnal, a Muszty-Dobay Gitáriskolával, valamint pár Illés lemezzel felvértezve nekikezdttem a tanulásnak. Hamarosan bátyámmal és a szomszédos utcában lakó fiúkkal zenekart alapítottunk, és 14 éves koromra már saját számokat adtunk elő egy művelődési házban. A szüleim teljes mellélességgel támogatták fiaik törekvését, ami azért is nagy szó, mert az ő életükben sokkal inkább az irodalom dominált, mint a zene. Apukám jómaga is írt, illetve egyetemen és iskolában tanított magyart és németet, anyukám egyik szakja pedig szintén a magyar volt. Bár a zenében nem

feltétlenül ismerték ki magukat, az alkotás jelentőségével kapcsolatban nem volt bennük kétely, és ezért kezdetűl fogva tudták, hogy az ilyen irányú törekvéseket támogatni kell. Erre az is remek példa, hogy az első elektromos gitáromat is apukám szerezte be, mégpedig a helyi zöldséges piacról: egész egyszerűen ott lógott egy tazerautó platójára akasztva, ő pedig hazahozta. A mai napig őrzöm.

Az élet az egyetlen után aztán elválasztott a zenétől, és több évre elhallgattak bennem a dalok is. Egy cégnél kezdtem dolgozni, ez pedig teljes embert követelt. De szerencsére a fény egyre inkább elkezdett beszűrődni lelkem kissé megkopott ablakán, és végül a szintén ennél a cégnél dolgozó kolléganóm, Juhász Melinda segítségével sikerült kilépni ebből a „céges szobából”. Ő vállalta, hogy egyengeti a zenei pályámat, és remek PR-érezékével és ítélőképeségével segíti azt. Neki köszönhetően ismertem meg Szabó Zoltán Attilát, a Nyugat Plusz irodalmi folyóirat főszerkesztőjét, valamint a „Legendák nyomában” irodalmi estek művészeti vezetőjét, amely utóbbiban én is gyakran fellépek. Egy ilyen irodalmi esten találkoztam aztán Vincze Lillával is, aki az első pillanattól kezdve nagyon pozitívan viszonyult hozzám, és felajánlotta, hogy szíve-

sen tanít énekelni. Én boldogan éltem a lehetőséggel, és egy idő után azt vettem észre, hogy a zenén belül is remekül megértjük egymást. Innen már csak egy lépés volt, hogy megszülessenek az első dalok, melyek már Lillának íródtak, az ő alkata-ra, személyiségére. Ez pedig egy máig is tartó és nagyon különös utazás, hiszen eddig csak magamnak komponáltam, általa viszont egy teljesen új világ tárult fel, amelyben a megálmódott hangok teljesen más felhangokkal zenghetnek.

A verseidnek és zenéid szövegeinek általában mi a tartalmi mondanivalója? Kíhez szólnak? Van-e vallásos indíttatású írásod vagy zenéd? Ha igen, hogyan éled meg a hitedet?

Én mindig is nagyon figyeltem arra, hogy mi történik körülöttem, és sok dolgot nagyon érzékenyen éltem meg. Szorongtam az óvodától, az unalmas, rideg szobáktól, a mogorva néniktől és bácsiktól. Aztán rájöttem, hogy ha azokat a dolgokat, amelyek belül feszítenek, megpróbálom leírni, akkor az segít. A baj csak az volt, hogy olyan érzéseket kellett szavakba öltötnem, amelyekre nem mindig vannak szavak. Ráadásul inkább csak érzetek ezek: olyanok, mint a tavasz illata, egy épp sírni készülő szempár, egy földöntúli vágy, hogy megfogd a másik kezét. Min-

dig is ezeket próbálja az ember leírni, és annál inkább sikerül, minél inkább képes a meglévő szókincséből olyan kifejezéseket alkotni, melyek megközelítik az adott érzést. Az én szövegeim jellemzően mindig nagyon konkrétan köthetőek személyekhez. Még akkor is, ha a valóságot kicsit összekeverem az általam látni vélt képpel. Hiszem azt, hogy nekem az a feladatom, hogy az emberi érzések bonyolult fizikáját valahogy le tudjam írni. Sok évvel ezelőtt volt egy komoly autóbalesetem,

amit végül carcolás nélkül átvészelttem. Akkor eltöprengtem, hogy vajon, miért kaptam még egy lehetőséget. Az egyetlen válasz, az alkotás miatt. Erre kaptam fentől jogosítványt, és ebben hiszek. És bár ezt az élményt nem írtam meg, de Petőcz András „Megölelt az Isten” című versét volt szerencsém megzenésíteni, és ez a mai napig nagyon közel áll hozzám.

Hány albumod jelent meg eddig, jelenleg mivel foglalkozol és mik a további terveid?

Nagy sikerenek könyvelem el, hogy tavaly megjelent első versmegzenésítéset tartalmazó cd-m, amelyen a „Legendák nyomában” – estezen elhangzott anyagok hallhatóak összegyűjtve. Ezen kívül a Hangzó Nyugat Plusz mindhárom lemezén négy-négy dallal jelen vagyok, valamint számos, a Móra Könyvkiadó által kiadott hangos könyvhöz szerzek zenét. Most karácsony előtt is két ilyen lemezt tervez megjelentetni a Kiadó.

Természetesen továbbra is születnek a saját számok, már most két lemezre való lapul a virtuális fiókomban. A dalok egy részének előadásában nagy segítségemre van Winkler Flóra, akinek énekhanga az előbb említett kiadványon is hallható. Flórárt egyébként Lillának köszönhetően ismerhettem meg, mivel 2014-ben mindketten felléptünk Lilla „Kockacukor” című műsorában, amely a mai napig sikerrel fut. Azóta már több klipet is forgattunk együtt, ennek legutolsó darabja a „Hova indultál” című számra készült alkotás. Vincze Lillával pedig természetesen folyamatos az alkotói munka, aminek folyamányaként szintén születtek már dalok és klipek. Ez a jövőben is így lesz, sőt még komplexebb és még elgondolkodtatóbb alkotások várhatóak tőlünk.

Köszönöm a beszélgetést, és remélem, még hallunk felőled.
Kuruczleky Iлона

Vincze Lillával

A közös örömek összekötik a családunkat

Zámbó Szilviával és Karácsonyi Zoltánnal még a 80-as években a budapesti Thököly úti Rózsafüzér Királynéja templom – ismertebb nevén Domi-közösségéből ismerjük egymást. Szilvia az általam szervezett templomi gyerekzenekarban fuvalózott. Mindketten jártak hittanra, kiscsoportba, nyári táborokba. Kapcsolatuk itt lett szorosabb, melyből

szereltem, majd házasság lett. Négy gyermeket nevelnek, és mind a négyen versenyszerűen sakkoznak. Gellért (12), Kata (10), Luca (8), Bánk (6) számos országos és egyéni versenyen értek el dobogós helyezést. Őket kérdeztem életükről, templomi közösséghez fűződő viszonyukról, nyári programjaikról és természetesen a sakkról.

2016 nyara Mátraverebély-Szentkút, Bosnyák téri családós tábor

Gellért: Négy és fél éves voltam, amikor elkezdtem sakkozni. Előtte több más sportot kipróbáltam, de egyik sem kötött le. Apukámat láttam sakkozni, és megtetszett. Ő tanított meg az első lépésekre. Látták szüleim, hogy nagyon jól megy, attól kezdve rendszeresen sakkedzők foglalkoznak velem. Először megtanultuk a nyitást és a végjátékot. Sakk-könyveket tanulmányozunk, amelyekből különböző állásokat és azok lehetséges jó folytatását beszéljük át az edzések alkalmával. Amikor elfáradok, akkor rövid partikat játszunk, ahol nem kell hosszan gondolkodni, csak gyorsan lépni.

Gellért elmesélte, hogy eleinte játékosan foglalkozott vele az edző apró jutalmakért, és fél év alatt megtanulta a lépéseket és a bábuk neveit. Őt és fél évesen már tudott partikat játszani. Az edzésesztali saktáblán és egy számítógépes program segítségével zajlik. Nemrég Gellért egy szimultánon megverte Polgár Zsófiát.

Kérdésekre Gellért elmondta, hogy az az érdekes a sakkban, hogy mindig más állás jön ki. Mivel meghatározott idő áll rendelkezésre, ezért ha már kevés idő ma-

rad a végén, akkor kapkodni kell, és az vicces. Ha olyan ellenféllel játszik, aki sokkal erősebb nála, és nem nyer, akkor nem szomorú, de ha gyengébbel játszik, jól áll és a végén valamit elnéz, az nagyon rossz érzés.

Bánk: Szeptemberben leszek elsős. Apa tanított sakkozni, és most Gellérttel tanulok. Ő mutatta meg a megnyitásokat, és mindig megdicsér, ha ügyes vagyok. Tavaly középisként részt vettem a Budapesti Óvodások Bajnokságán, és ezüstérmet nyertem.

Gellért és Kata minden hónapban Mátraházán részt vesz a Maróczy Géza

Központi Sakkiskola egyhetes edzőtáborán. Itt kiscsoportokban napi hat-nyolc órát foglalkoznak a sakkal.

Luca: Egy parti közben nagyon izgalmas, hogy mi lesz a vége. Versenynél az utolsó fordulóban az első helyért megy a küzdelem. Ilyenkor belegondolok, jó lenne, ha megnyerném. Ezért mindent beleadok. Egyébként nagyon szívesen olvasok, és a tornát is szeretem. Az iskolában sok barátom van.

Gyerekzenekar a Domiban a 80-as években, Szilvia a bal oldalon fuvalózik

2016. augusztus Európa Bajnokság Prágában

Kata: Amikor nyolc éves voltam, a csoportos bajnokságban nagyon jól szerepeltem. Edzőm biztatására elindultam a fiúk közt is. A tizenegy fordulóból mindet megnyertem. Több ízben adtam már szimultánt, pár éve a Polgár Sakkfesztiválon kért fel erre Polgár Judit, ahol Kaszparov tette meg az első lépéseket.

Kata azt is elmondta, hogy nagyon szeret olvasni, és minden héten ritmikus gimnasztikára jár be az iskolába. Két éve a Süss fel nap tehetségdöntő műsor egyik nyertese volt.

Gellért és Kata már azzal próbálkoznak, hogy „vakon” játszanak. Ez azt jelenti, hogy fejből követik az állást. Gellért 30-40 lépést végig tud játszani így. Katának is sikerült nyáron egyszer, hogy nem nézte a táblát. Luca rövidebb ideig képes rá, és Bánk is 4-5 lépésig meg tudja tenni.

Ezt a képességüket a tanulásban is kamatoztatni tudják, mert sokkal könnyebben memorizálnak, főleg a szótanulásnál

látják hasznát. Gellért ügyesen rálát a lényegre, és kijegyzeteli magának egyedül a leckét. Gellért, Kata és Luca a rákosszentmihályi Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola diákja, Bánk szeptemberben kezdti itt az első osztályt. Kérdésemre a hetedik osztályos Gellért, és az ötödikes Kata elmondták, hogy magántanuló, csak informatikára és Gellértnek még a kémia órára kell bejárnia. Mindhárman kitűnő tanulók.

Gellért: Angolból, matematikából, fizikából, magyarból magántanár foglalkozik velünk napközben, a többit egyedül tanuljuk meg. Szüleim segítenek, ha valamit nem értek, és mindig felmondjuk nekik a leckét. Hetente egy-két alkalommal bemelegítünk felelni vagy dolgozatot írni.

Zoli: Gyermekkorunkban a Domiban mi is tartoztunk egy-egy kiscsoporthoz, akikkel közös programokat szerveztünk, együtt imádkoztunk, kirándultunk. Jelenleg ezzel a közösséggel évente kétszer találkozzunk, mert a család mellett nem jut már több idő rá. Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink olyan közösségbe járjanak, ahol hasonló értékrendet valló családok gyermekeivel találkoznak és lelnek barátokra.

Kata elsőáldozása a Pádúai Szent Antal templomban (balról az első)

Szilvia: Budapesten, a zuglói Pádúai Szent Antal egyházközség tagjaiként gyermekeink odajárnak közösségbe. Gellért a felsős hittanra, valamint kéthetente a 6-7. osztálynak szervezett kiscsoportos együtt-létre. Ő Katával együtt több éve a ministráncsapatnak is tagja, és ha teheti, a szentmiseken örömmel szolgál. Luca idén lesz elsőáldozó. Havonta egyszer a kötelező Iskolamisére a Néri Iskolába járunk. Én a Magyar Rádió Énekkarában éneklek. Minden nap vannak próbák, havonta két – három esti szereplés. Zoli – aki végzettségét tekintve pincér – látja el a ház-

Bánk sakkozik

tartást. Ha itthon vagyok, természetesen én is kiviszem a részem a munkából.

Zoltán: Főállású családapaként egész nap itthon vagyok. Mindig én viszem őket az iskolába, óvodába, ahonnan Bánk ebéd után hazajön, és Lucát is elkértük az utolsó órákról, mert délután itthon kezdődik a sakkedzés. Beosztottuk az idejüket, hogy amikor itthon vannak, ugyanúgy tanuljanak, mint a tanórákon, nehogy kifolyjon a kezük közül az idő.

Szilvi: Mivel sokat ülnek itthon a számítógépnél, a sakktáblánál, megpróbáljuk a megfelelő mozgást is biztosítani nekik. Tavaly jártak úszni, idén természetesen megyünk egy héten egyszer, néha fociznak, hetente futnak Zolival a patakparton. A bosz családos táborral megyünk nyaralni, a nagyok részt vettek a közösség vándortáborán is.

Zoltán: Nyáron Balatonalmádban visszatérően részt veszünk egy versenyen, majd ezt összekötjük egy családi nyaralással. Ilyenkor mind a négyen sakkoznak az Openen, majd utána még négy napig együtt élvezzük a Balatont.

Szilvi: Sok fáradság és sok áldozat van e mögött, de sok öröm is fakad belőle. Nekünk a család a legfontosabb, ezek a közös örömek összekötik a családunkat. Reméljük, gyermekeink elraktározzák ezeket az emlékeket, amire később jó lesz majd visszagondolniuk, és az elért sikereik mindenképpen növelik az önbizalmukat.

Rózsásné Kubányi Andrea

ugyanis először fordul elő, hogy – bármilyen formában, de – egymás mellé helyezték a huszadiak század nagy főpásztorait, és ez a tény azt a nagyon fontos üzenetet is hordozza, hogy itt valóban nagy nagy főpásztortól van szó.

Mindezek után megtekintettük a Román Televízió bukaresti magyar adásának 1973-ban készült filmjét Dani Gergely édesanyjáról, aki húsz gyermeket szült és az életben maradt tizenhat mellé egyet még örökre is fogadott. Ebben a filmben mindenki egy gyermek, hogy édesanyjuk mindig arra tanította őket: ne feledjék, az út nehéz, de nem lehetetlen!

A jubileumi főünnep előestéjén a nagytemplomban az Ausztriából hazalátogatog Vencser László mutatott be szentmisét. Vele szolgált a Németországból érkező Hatzack Ildar diakónus is, a templom falkepeit alkotó Lukácsovits Magda férje. Szentmise után a nagytemplom melletti szükségtemplomban a község tanuló gyimesi hagyományokból válogatott kulturális műsorral kedveskedtek a közönségnek.

Október 23-án reggel a gyimesbükkiek Kontumácson a kápolna melletti emlékhelyen a hősök emléktáblájának megkoszorúzásával és a háromszéki vendégektől ajándékba kapott kereszt megáldásával emlékeztek meg az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójáról. Azután a jubileumi ünnepségsorozat a nagytemplomban előadásokkal folytatódott, amelyen először Hatzack Ildar elvennítette fel Gyimesbükkhöz és hitvestársa, Lukácsovits Magda művésznő itteni alkotómunkájához fűződő emlékeit. A szentély berendezéséről szólva elmondta: azt Lukácsovits Magda Gyimesbükkön is a helyi adottságokat figyelembe véve tervezte meg. Az oltár, a keresztelőkút és az oltártér többi elemeinek legmegfelelőbb anyagokért a szilvás gyimesi havasok között a kő ajánlott, mégpedig a könnyen faragható és esztétikailag is alkalmas travertin mészkő. Lukácsovits Magda Márton Áron püspök 1975. június 1-jei keltetésű, kézjeggyel ellátott jóváhagyása alapján végezte el tervei kivitelezését. Dr. Jakab Antal püspök negyven évvel ezelőtt a templomszentelés utáni ebédnél elmondott pohárköszöntőjében erre így utalt: „*Külön elismerés és dicséret illeti Lukácsovits Magda művésznőt, aki a szép modern keretbe a belső felszereléssel és freskóképeinek remekeivel kitöltötte, kiemelte és magát a szép templomat is érthetőbbé tette.*” Dani Gergely mindenképpen művésznő mellett állt és támogatta őt – emlékezett vissza Hatzack Ildar.

Hegedűs Enikő művészettörténész Lukácsovits Magdának a templom bejárata feletti Kiengesztelő-

dés, valamint a főhajóban lévő Kereszttség és Eucharisztia című falkepeit ekként értékelte: „*A falkepek kiemelkedő szerepet töltenek be, hangsúlyossá teszik az egyes térszettek szerepét: a bejáratot, a szentélyt és a gyóntatófülkét. A színes falkepek a világos falakon hangsúlyosan érvényesülnek, a templomba érkező hívek és nézők figyelme rájuk összpontosulhat.*” A képek stílusáról megállapította, hogy azok sikeresen ötvözik a keresztény hagyomány jelképeit és a modern kor igényét.

A Lukácsovits Magda életútját és Fidem pinxit – A hitet festette című életműalbumát ismertető, Hock Judittal közösen tartott előadásunkban idéztük a művésznő vallomását: „*Ostobaság valna azt mondani, hogy azért lettem egyházi festő, mert kulák voltam, a kettőnek semmi köze nincs egymáshoz. Azért lettem egyházi festő, mert jól megtanultam a hittant és sokat gondolkoztam. [...] Festményeim megpróbáltam közelebb vinni a vallási igazságokat az emberekhez, arra törekedtem, hogy meggondolkoztassam őket... Ha munkám a templomokban akár csak egyetlen embert is megindított, már nem volt hiába.*”

Végül, de nem utolsósorban a sorok írója – ugyanakkor Hock Judittal közösen – Jakab Antal püspök nemrég megjelent szentbeszédgyűjteményét is bemutatta a hallgatóságnak, amely a negyven évvel ezelőtt a gyimesbükki templom szentelésén elhangzott prédikációt is tartalmazza. Ebből rövid részletek felolvasásával adtuk izelítőt. 1976. október 17-én Jakab Antal püspök többek között ezeket mondta beszédében: „*Az Oltárszenttség imáadására felszentelni jöttem közelek. Szívesen jöttem, mert mindkét utam alkalmával már tapasztaltam, hogy a kő és téglá, vasak, betonok mellett mindig az imádság volt a forróbb és melegebb, hogy a hajlék annál kedvesebb legyen Istennek és embernek. Ünnep volt itt minden nap, amíg a szerszámok által emelkedtek a falak, a mai csak a befejezője. Hisszük, hogy ez a templom ezután is szent gondolatokat szül és hasznos tetteket a társadalomnak, üdvösséget az ő által népeknek.*”

A kortársalközpökre érkezettek közül a negyvenévesek által vezetett szentségimádás után Tamás József segédpüspök jubileumi ünnepi szentmisét mutatott be. Szentbeszédében Dani Gergelyt Dávid királyhoz hasonlította. A király megígérte Istennek, hogy templomot épít neki, mert nem akarja, hogy az Úr sátorban lakjon. Ezt aztán fia, Salamon valósította meg. Dani Gergely is templomot akart építeni, hogy ne szükségházban lakjon az Úr. És ezt megvalósította – mutatott rá a szentmise főcelebránsa és szószónoka.

A pápai himnusz és nemzeti imánk elnéklése után a templomból először Dani Gergely sírhöz vonultunk, ahol testvére, Ilonka néni leleplezte, Tamás József segédpüspök pedig megáldotta a sírkövön elhelyezett, Dani Gergely édesanyja emlékére állított domborművet. Itt Hock Judit, a Petőfi Sándor Program gyimesbükki ösztöndíjasa ünnepi beszédében így fogalmazott: „*Magyarságunk mélysége, amelyet lelkünkben élünk meg, most nemzetünk térképén mérhető nagyságát is kifejezi. A történelem mostoha döntéseitől népünk sokat szenvedett, de hinni kell nemzetünk megtartó erejében. Adjunk hátát a Jó Istennek, hogy Kelet és Nyugat ma összeér, és bízzunk benne, hogy erős, generációk végtelen sorát egybetartó kötelékké forr össze magyarságunk.*”

Templomépítő Dani Gergely sírkövén a húsz gyermeket szült édesanyja emlékére felavatott dombormű megkoszorúzását után onnan a templom 1926-os alapkövetéle helyén állított és az azt követő évtizedek gyimesbükki lelkipásztorainak emlékére feljuttított keresztet vonultunk. Annak a műtat a jelennel összekötő és védelmező tetőzete alatt a gyimesbükkiek négy sáncpataki kőre a huszadiak század nagy nagy főpásztorát: Gróf Mailáth Gusztáv Károly, Márton Áron, dr. Jakab Antal püspököket és Bálint Lajos érseket ábrázoló bronzdombormű-kompozíciót, Xantus Géza szobrászművész alkotásait helyezték el. A köveket bilincs és lánc köti össze, egyszerre jelképezve a börtön rabságát és az összefogás szükségességét.

Az emlékmű közvetlen közelében beszédes felirat áll: „*A víz szalad, a kő marad. A kő marad.*” Igen, marad a templomban a travertinkő is, és maradnak idekint a sáncpataki kövek is. Minden kő marad, hogy azzá váljunk mi is: élő kövekké, s majd felépülünk lelki házzá (vö. 1Pt 2,5), nem feledve, amit ezen a jubileumon itt Gyimesbükkön Dani Gergely édesanyjától tanultunk, s amit a templom felépülésének története és Salamon József plébános itt élő magyarokért végzett erőn felüli munkája is igazol: az út nehéz, de nem lehetetlen.

Varga Gabriella

Rupert Mayer atyára emlékeztek Kostelegen

P. Rupert Mayer német jezsuita szerzetes éppen száz évvel ezelőtt, az első világháborúban tábori lelkészként teljesített szolgálatát Kostelek közelében. Sósmezőn súlyos sérülést szenvedett, aminek következtében elvesztette bal lábát. Az emlékeket máig őrzi az a helyet – a kostelekiek köztöbhegyként emlegetik –, ahol sérülését ellátták. Bálint Lajos nyugalmazott gyulaféhvári érsek kezdeményezésére 2005 őszén emlékkő is került Kostelek határába, a Vaszi Mátyás által adományozott területre, a Rupert atya iránti megbecsülés jeleként. Az emlékmű mellett kertben a kostelekiek minden év október végén megemlékeznek az ott megsbesült szerzetesről; idén október 22-én a szabadtéri szentmisét az Ausztriából hazalátogató dr. Vencser László mutatta be környékbeli papтарыsaival.

Tábori lelkészként szolgált P. Rupert Mayer német jezsuita szerzetes az első világháborúban a magyar-román fronton a magyar oldalon. Száz évvel ezelőtt, 1916. november 16-án szenvedte el első sérülését: az ojtói fronton éjszakai őrjárat idején egy vízszcsapadót fenyőág megsértette mindkét szemét. A közeli Brassósn orvosolták sebeit. Ugyanazon év végén, 1916. december 30-án másodsor is megsbesült: a kosteleki fő utca és a Gyepécére vezető utak kereszteződésénél, a Szulca patak régi fahídján két becsapódó lövedék között akart átugrani, amikor a második lövedék térdén alul szétzúzta a lábát, melyet amputálni kellett. Az idei megemlékezést a kostelekiek Rupert atya születésének (1876. január 23.) 140. és háborús sebesüléseinek 100. évfordulójához kapcsolódóan tartották október 22-én. A megemlékezők reggel fél 10-kor kezdtek el gyülekezni a Csíki-havasokban rejtőző, egykor Szépvízhez tartozó, a második világháború után Bákó megyéhez csatolt, ma Ágás községhez tartozó kis falu, a Gyulaféhvári Egyházmegye legkisebtlébb plébániája, Kostelek alkalmi szabadtéri oltáránál, és a fájdalmas rózsafüzért, amit a helyi rózsafüzér

Száz évvel ezelőtt itt sebesült meg a háborúban tábori lelkészként szolgáló német jezsuita szerzetes

Kostelek

társulatok vezetésével elimádkoztak, a háborúkban elesett, hősi halált halt katonákért ajánlották fel. A Málnási Demeter kosteleki plébános köszöntőszavai után megkezdett ünnepi szentmisén vele és Vencser László főcelebránssal együtt koncelebrált Gábor Zoltán szépvízi, Salamon József gymesbükkői és Vass Nimród gymesfelsőlöki plébános, Berszán Lajos tiszteletbeli kanonok, a gymesfelsőlöki Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Líceum lelkiigazgatója, továbbá a gyakorlati évét Gymesbükkön töltö, gyergyóalfalvi születésű, gyulaféhvári főgyeház-megyes teológushallgató, Máté Szilveszter. A kántori szolgálatot – az énekrend vezetését – a gymesbükkői Tankó Előd tanár és a kosteleki születésű, Csíkszeredában élő Csiiip Edit végezte.

Szentbeszédében Vencser László először áttekinthette P. Rupert Mayer életútját. Rupert atya 1876. január 23-án született Stuttgartban, hatgyermekes családban. Különböző német egyetemeken filozófát és teológiát tanult, ezt követően választotta a papi hivatást. 1899-ben szentelték pappá 23 éves korában. 1900-ban lépett be a jezsuita rendbe. 1912-ben Münchenbe került, lelképásztori és szociális munkát végzett: katolikus és emberi közösséget kellett teremtenie a nagyrészt szegény sorsú, gyári munkásoknak. A

veszélyeztetett családok védelmére megalapította a Szent Család Nővérek közösségét. 1914-ben, az első világháború kitörésekor önként jelentkezett tábori lelkésznek. 1915 nyarán Galiciában, majd a francia fronton, azután pedig Erdélyben szolgált. Segítkészéggel és bátorsággal kívívta a rábízott katonák megbecsülését és szeretetét. Az 1916-ban Kostelek közelében elszendvedt sérülése és bal lábának elvesztése után, a csíkszeredai, majd a kolozsvári hadikórházi ellátását követően visszatért Münchenbe, folytatta kiemelkedő lelképásztori és szociális tevékenységét mint a város „falubú apostola”. Beszélgetéseiben többször

emlegette az „Erdélyben megboldogult lábát”. Szónoklatait nagy tömegek hallgatták. Gyakran felszólt munkásgyűléseken is: a háború utáni első években küzdött a marxista-kommunista befolyás ellen, kifejtve a keresztény-szocialista elveket. Már a húszas években felismerte a nemzetiszocialista eszmék veszélyességét, és nyilvános beszédekben is kijelentette: hívó katolikus nem lehet a nemzetiszocialista mozgalom tagja. A hitleri hatalomátvétel után szóban és írásban is az ellenállás szükségességét hangsúlyozta. Beszédeiben többször élesen kritizálta a kormányzat intézkedéseit. 1937 júniusában a Gestapo letartóztatta, és a bíróság féléves börtönbüntetésre ítélte. A müncheni polgárok és a müncheni bíboros-érsék heves tiltakozására először szabadon engedték, majd 1938 januárjában újra letartóztatták. 1938 májusában annesztíátval szabadult, de 1939 novemberében

harmadszor is elfogták, mivel nem volt hajlandó betartani a rá kirótt prédikálási tilalmat. Ekkor a sachsenhauseni koncentrációs táborba szállították. Egészségi állapotának romlása miatt 1940 augusztusában a táborból kiszabadult ugyan, de az ettali bencés kolostorba száműzték. A rendházat nem hagyhatta el mindaddig, míg az amerikaiak 1945 márciusában el nem foglalták Münchent. 1945 márciusában visszatérhetett Münchenbe és folytatta igehirdetői tevékenységét, viszonyt szabadságának azonban nem sokáig örvéndhetett: 1945. november elsajén, Mindenszentek ünnepén prédikáció közben agyvérzés érte és még aznap elhunyt, életének 70. évében. II. János Pál pápa 1987. május 3-án a boldogok sorába iktatta. Kostelek mellett a csikszeredai Millenniumi templomban a Boldog P. Rupert Mayer-kápolna is őrzi emlékét, benne Márton Árpád festőművész Rupert-falfestményével.

Vencser László Boldog Rupert Mayer Imáját is felidézte: *„Uram, úgy legyen, ahogyan Te akard; / úgy akarak járni, ahogyan Te akard, / de segits megértem akaratodat! // Uram, akkor van itt az ideje, amikor Te akard, / és én készen vagyok, amikor Te akard, / ma és mindörökké! // Uram, elfogadom, amit Te kívánsz, / és az a nyereség nekem, amit Te kívánsz, / elég annyi, hogy én a tied vagyok! // Uram, azért jó így, mert Te akard, / s azért nem félek, mert Te akard! / Szívem a Te*

kezedben nyugszik. Ámen.” Mint mondta, abban a sorban, hogy *„Uram, úgy legyen, ahogyan Te akard!”,* viszcscseng a Miatyánk kérése: *„Legyen meg a Te akaratod!”* Ő így élte életét: elfogadta és teljesítette Isten akaratát. De bátor is volt: *„Uram, azért nem félek, mert Te akard!”* A mai nap szentje, II. János Pál pápa is bátor volt, a '70-es évek végén, a kommunizmus idején tett lengyelországi látogatásakor honfitársaihoz szólva ezézt kiáltotta bele a világba, hogy *„Ne féljetelek!”* Ezt teszi ma is: P. Ruperttel együtt kiáltja felénk: *„Ne féljetelek!”* Legyünk bátrak, mert ezt akarja Isten. Ő velünk van – biztatott Vencser László, majd így folytatta: *„Az olvasmányban Józás profétától hallottuk, hogy az Úr visszatért, megvigasztalja népét. Milyen szép a hegyeken, mondia a proféta. Milyen szép itt a kosteleki hegyeken, ahol jelen van Isten, aki mindig vigasztalja az itteni embereket. P. Rupert Mayernek volt bátorsága kimondani az igazságot is. »Nem hallgathatok, hanem beszélek!« Márton Áron, Jakab Antal is kimondta az igazságot. A kostelekieknek is beszélniük kell, amihez az anyanyelvüket gyakorolniuk szükséges. Szent Pál a mai szentlelkében a különféle adományokról, képességekről beszél. A kostelekiek is különféle képességekkel rendelkeznek. Nekik is kell ezeket használniuk, így teljesítve küldetésüket.”* Az evangéliumban hallottuk, hogy Isten az apostolokkal munkálkodott, akiket mennybemene-

tele után elküldött hirdetni az evangéliumot. A kostelekiekkel is együtt munkálkodik Isten. Hozzájuk is küldött és küld embereket, papokat, akik segítenek nekik, hirdetik Isten üzenetét. Figyeljünk azokra a példaképekre, kövessük őket, hallgassunk a hozzáink küldött emberekre, profétákra – zárta szavait Vencser László.

A szentmise után Tisztelet a hősöknek címmel versekből és katonadalokból összeállított műsort adtak elő a kosteleki gyerekek, köztük Vrencsán Anita, a 2015-ös Fölszállott a páva különdíjasa. A műsort két, a kosteleki magyar foglalkozásokat tartó pedagógus, Bardóc Noémi és Vaszi Levente, a 2014-es Fölszállott a páva különdíjasa tanította be. Két tizedik osztályos fiatal, Váta Gábor és Kiss Árpád hegedű- és gardonjátékában gyimesi dallamok is felszundultek. A fiatalok produkciója után a közösség elhelyezte az emlékműnél a kegyelet koszorút, majd az ünnepi ebéd után a helyiek megsztarták a vendégekné Kosteleteket, azon belül is a Magyar Házat és a nemrég felújított katolikus templomot.

A kosteleki P. Rupert Mayer-emlékműre magyarul, románul és németül Pál apostol Timóteushoz írt második levelének egyik versorát vették: *„Isten igéje nincs megbilincselve.”* Ez nagyon fontos üzenetet hordozta és tanúsította az október 22-i Rupert Mayer-emléknap is Kosteleben. Kép és szöveg: Varga Gabriella

Nemzeti ünnepünkön keresztet avattak Kontumácson

Főhajtás az '56-os hősök emléke előtt az ezeréves határnál

Október 23-án, vasárnap reggel annyi ború és köd után még a nap is ráragyogott a gyimesbükkiekre és háromszéki vendégeikre az ezeréves határnál, a kontumáci kápolna melletti emlékhelyen. A gelencei Nyugodjas Klub idezarándokolt tagjai több szempontból is kivételes alkalomra érkeztek Székelyföld keleti határához, a patakok szabadlta Gyimesi-szorosba, a Tatros völgyébe: az 1956-os események 60. évfordulójára, a lemhenyi születésű Dani Gergely templomépítő plébános emlékére a gelencei Vitéz Kelemen Dénes nyugalmazott tanító és fadaragó a háromszékiek nevében saját alkotású keresztet adományozott a temploma felszentelésének nyegvenedik évfordulóját ünneplő gyimesi csángó településnek.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseinek emléke előtti főhajtás a kontumáci zarándokhelyen Salamon József gyimesbükkii plébános köszöntőszavaival és a hősök tiszteletére állított emléktábla megkoszorúzásával kezdődött. Az eseményen a Romániai Magyar Demokrata Szövetség helyi képviselete is jelen volt. A csikszeredai Főkonzultus nevében Lázár Zoltán, Magyarország külgazdasági attaséja köszöntötte az anyaországi és a háromszékiek vendégeit, valamint a gyimesbükkii résztvevőket. *„Ma a világ minden szegletében ünnepelnek, az '56-os hősökre emlékeznek. '56 nem forradalom, nem felkelés, hanem szabadságharc volt. '56 hőseinek köszönhetjük ma a szabadságunkat, ezért itt Gyimesbükkben, az ezeréves határon is kegye-*

letünkkel emlékezünk a szabadságharc áldozataira. Ma a szabadság nemcsak a szabad mozgást vagy a szólás-szabadságot jelenti, hanem azt, hogy félelem nélkül tudunk élni. Mekkora kincs ez nekünk, magyaroknak! Tisz-

teljük hát, becsüljük és óvjuk” – emelte ki beszédében a gyergyószentmiklósi születésű Lázár Zoltán. A megemlékezés a háromszékiek ajándékkeresztjének megáldásával folytatódott, amit az Ausztriából hazalátogató dr. Vencser László igazgató végzett. Azután elhelyezte a keresztnél a tisztelet koszorúját Magyarország Nemzetpolitikai Államtitkárságának Petőfi Sándor és Kőrösi Csoma Sándor Programja nevében Hock Judit gyimesbükkii, ill. jómagam, mint ausztriai ösztöndíjas.

A gelencei vendégek az emléktáblánál és a közelben felállított keresztnél egyaránt hazafias versekkel és énekekkel tették az alkalmat még ünnepélyesebbé. A befejező imák után a résztvevők egy része betéret a kápolnába, hogy továbbimádkozzék múltunk harcokban elesett áldozatairól és hazánk jövőjéért, mások a gyimesbükkii nagytemplomba siettek, hiszen ott percek beüel elkésződött a templom felszentelésének nyegvenedik évfordulója alkalmából rendezett előadásorozat, majd a Tamás József segédpüspök által bemutatott ünnepi szentmise, a templomkertben az új emléklejek felavatásával.

A kontumáci megemlékezésére gondolva is felidézhetjük Salamon József plébános szavait, aki a Gyimesbükkii Kürt című plébániai lap aktuális számában ezt írta: *„Az emlékművek útra ídítanak. Elgondolkodtatnak, egy történelmi korszaknyöröknek vissza bennünket. [...] Tiszteletre és megbecsülésre köteleznek. Mert mindez értünk történt.”* Varga Gabriella

Interjú a miniszterelnökkel

A Reformátusok Lapja október 2-i száma nagyin-terjűt közöl Orbán Viktor miniszterelnök úrral. Magyarország miniszterelnöke hangsúlyozta, hogy lesz „lelkű felívelés, ha lesznek keresztények”.

Az interjú nyomatékosan szól arról, hogy Magyarország a magyaroké, létkérdésről van szó, a magyar létezés alapvető kérdéseiről. Ha nem figyelünk oda, akkor az újonnan érkezők néhány év múlva többségében lesznek, mint mi, az őslakosok.

A miniszterelnök azzal fejezte be az interjút, hogy „évtizedekig küzdöttünk azért, hogy ne változtassanak meg minket és ne tudjanak megfosztani a nemzeti és kulturális karakterunktől. Ami a lelkünkben van, szerintem sokkal erősebb és fontosabb, mint ami az ellenfeleinket hevíti.”

Egyházmegyei missziói nap Alistálon

Szeptember 15-én egyházmegyei missziói nap volt a felvidéki Alistálon, amelyet Somogyi Alfréd esperes hívott egybe. A délutáni evangelizációt Szeverényi János, a magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkesítője tartotta.

25 éve indult újra a pataki teológia

Október 15-én a 11 órai istentiszteleten adott hálát a Sárospataki Református Teológiai Akadémia az újraindulás óta eltelt 25 esztendőért.

Az ünnepi alkalmon dr. Füsti-Molnár Szilveszter rektor mondott beszédet, majd kerekasztal beszél-

getésen számoltak be az egymásnak adott örökségről az Akadémia jelenlegi professzorai: Kádár Ferenc, Fodor Ferenc, Fodorné Nagy Sarolta, Dienes Dénes, Engyh Sándor és Szathmáry Béla.

A jubileumi ünnepségen diákepek segítségével tekintették át az elmúlt 25 évet.

A Magyar Református Szeretetszolgálat kitüntetése

Aközelmúltban a Magyar Református Szeretetszolgálatot Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára és Soltész Miklós államtitkár, a migránsválság idején végzett humanitárius szolgálatáért – több karitív szervezettel együtt – kitüntetésben részesítette.

A református szervezet önkéntesei és munkatársai Budapesten, a Keleti-pályaudvarnál ivóvizet, higiéniai eszközöket és élelmiszert osztottak szét a várakozók között. Ezen kívül orvosi segítséget nyújtottak, továbbá gyermekfoglalkoztató délutánokat szerveztek a menekült gyermekek számára.

A Kormány 450 millió forintot támogatást nyújtott a kitüntetett hat karitív szervezetnek. Rétvári

Bence államtitkár kiemelte a karitív szervezetekkel való együttműködés eredményességét, míg Soltész

Miklós arról is beszélt, hogy minden jó szándék ellenére gyakran agresszíval találkoztak a szolgálattevők.

Kitüntették a Schweitzer Albert Szeretotthont

November 10-én a szociális munka napján miniszteri elismerő oklevelet kapott a Schweitzer Albert Református Szeretotthon, melyet Beszterczey András intézetvezető vett át.

Az ünnepségen Cibere Károly államtitkár köszöntötte mindazt a 93.000 dolgozót, akik a szociális szférában dolgoznak. Az alkalmon Pro Caritate-díjat kapott Auerné Böröczky Erzsébet, a komlódi Kerényi Béla Református Diakóniai Intézmények vezetője.

A kitüntetést Balog Zoltán miniszter (EMMI) adta át.

Elhunyt Gulácsy Lajos kárpátaljai püspök

AKárpátaljai Református Egyház ny. püspöke 92 éves korában elhunyt, akit Munkácson helyeztek végső nyugalomra. A püspök hűséges szolgálója volt a kárpátaljai reformátusságnak, és ettől a szolgálatától a Gulákok kíméletlen fogsága sem tántorította el. Temetése időpontjában Kárpátalja minden magyar református templomában szóltak a hangok, a magyar református egyházkerületek egyöntetűen képviselték magukat a temetésen. Hitbéli öröksége Kárpátalja minden magyarjának útmutatóul szolgál nemcsak a jelenben, de a jövőben is.

Áder János az ausztráliai magyar református ünnepen

November 12-én Brisbane-ben ünnepi istentiszteletet tartott az Ausztráliai Református Egyház Queenslandi Egyházkerület fennállásának 65. évfordulóján. Az ünnepi istentiszteleten jelen volt és köszöntőt mondott Áder

János magyar államfő, aki hangoztatta, hogy mennyire fontos, hogy azon a földrészen is magyarul szóljon az imádság, magyar nyelven énekeljék a zsolnárokat és a Bibliát is magyarul olvassák az emberek. Hangsúlyozta, hogy a hit mindig is megtartó erő volt a magyarság számára és megtartó erő az most is. Hálát kell adni az alapítók szolgálatáért és a befogadó családok áldozatkészségéért.

Azért volt ez mindig így, mert az anyaországgal

való szoros kapcsolatot fontosnak tartották ápolni, és így saját maguk magyarságának megőrzése erőt adott nekik a mindnapokban.

Készülődés a reformáció 500. évfordulójára

AKárpát-medence református egyházainak közös jubileumi honlapja a „reformáció.ma”. A reformáció emlékév során hírekkel, interjúkkal, riportokkal, eseménynaptárral, történelmi időkerékkel, kvízzel és internetes térképekkel várja a látogatókat.

A honlap célja, hogy naprakész hírt adjon a jubileumi időszak történéseiről és bemutassa a reformáció ma is megnyilvánuló példáit, hogy információval szolgáljon a református közösségek jubileumi programjairól: a gyülekezeti eseményekről, a regionális találkozókra, stb.

Emlékülést tartott az MRE Zsinata

Október 14-én az 1956-os szabadságharc és forradalom 60. évfordulója alkalmából emlékülést tartott a Magyarországi Református Egyház Zsinata.

Az ünnepségre a Dunamelléki Református Egyházkerület székházában került sor, melyet követően 16 órától a budapesti Kálvin téren templomban tartották hálaadó istentiszteletet.

Lelkész szentelések a református egyházban

ATiszáninneni Egyházkerületben november 5-én, Göncön tartották a lelkész szentelést. Az ünnepélyes istentiszteleten 10 személyt szenteltek fel, akik sikeres lelkészépzést vizsgát tettek. Ez azért fontos, mert a hatályos törvény szerint, csak a felszentelt lelkészek választhatók önálló szolgálatra.

Október 8-án a debreceni Nagytemplomban 20 személy részesült a felszentelés ünnepi pillanataiban, ahol dr. Fekete Károly, a Tiszántúli Egyházkerület püspöke szolgált az ünnepi

alkalmat, hálát adva a Szentlélek buzdító szolgálatáért. A Dunántúli Egyházkerületben 9 lelképásztor szenteltek fel Pápan, ahol kitüntetéseket is adtak át a felszentelt lelkészeknek.

A Dunamelléki Egyházkerületben 4 lelkészt szenteltek fel, amely alkalmon dr. Szabó István püspök, az MRE Zsinatának lelkészi elnöke hirdette Isten Igéjét.

A felszentelt lelképásztorok ezzel teljes felhatalmazást kaptak az anyaszentegyházban végzendő szolgálatokra, miután sikeres lelkészépzést vizsgát tettek a felszentelés előtt.

Magyar szolgálat Ontárióban

Advent második vasárnapján, a kaliforniai Ontario magyar református gyülekezetében hirdette az Igét Nagy Lenke, dr. Kis Boáz pedig, az ünnepi istentiszteletet követően, a csángó-magyarokról tartott előadást. A lelkész-házaspár Ft. Szabó Sándor ontárioi magyar református lelkész, az ottani egyházkerület volt püspökének meghívására végezte a szolgálatot.

Nagy Lenke és dr. Kis Boáz

Ülésezett a szlovákiai református Zsinati Tanács

Október 1-én, Komáromban tartotta ülését a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Tanácsa, melyen elhatározták, hogy a reformáció 500. évfordulójának központi ünnepségét 2017. november 17-18-án tartják.

A Tanács felhívta a gyülekezetek figyelmét, hogy tegyék rendbe a református lelkészek, tanítók és gondnokok síremlékét.

Az oldalakat összeállította: dr. Kis Boáz

A világ hatodik legmagasabb templomában...

Az Európai Parlament meghívására, 2016 tavaszán, Strasbourgban jártam és az Európai Parlamenti látogatáson kívül két csodálatos templomba zárandokoltam el. Egyikük Franciaországban, Strasbourgban dicsőíti az Urat, a másik templom és bencés kolostor a svájci hegyek között található, Einsiedeln-ben.

A strasbourgi 227 évig, 1647-től 1874-ig ez volt a világ legmagasabb építménye, amikor a hamburgi Szt. Nikolai templom túlszárnyalta. Ma a világ hatodik legmagasabb temploma, és a legmagasabb teljesen megmaradt középkori épület. A katedráliszt Victor Hugo és Goethe is megénekelte. *„Olyan magasan vagyunk, hogy a táj nem egy táj többé... hanem egy térféle, egy élő térkép... Egyik toronyból a másikba járva végigtépkenttem Franciaországon, Svájcban és Németországon”,* mondta a francia költő. 1015-ben Werner von Habsburg püspök tette le az első követet az új katedrálisnak egy karoling bazilika romjain. Ő volt az, aki megtervezte román stílusban a templomot. Azonban ez sem volt hosszú életű: 1176-ban leégett az egész a faváz miatt.

A tragédia után Heinrich von Hasenburg egy új katedrális építése mellett döntött, mely felülmúlja szépségben az akkoriban befejezett Baselenben található. Az előző helyére húzták fel alig egy század leforgása alatt. Werner kriptáját (mely nem égett le) meghagyták, és kibővítették nyugat felé. Az építkezést román stílusban kezdték el, azonban 1225-ben megérkezett egy csapat Chartres-ből, akik a gótikus stílust ajánlották. Ezért lebontották a már majdnem elkészülő főhajót, és újrakezdték. A katedrális sokáig fontos szerepet töltött be: például a reformáció idején Kálvin János is tartott itt be-

szédet, és protestáns templommá vált. 1539-ben bent állították fel a világ első dokumentált karácsony fáját. A katolikusokhoz 1681-ben tért vissza, mikor XIV. Lajos visszafoglalta a várost a németektől.

A 19. században Strasburg ostromakor egy porosz ágyú eltalálta a templomot, és meghajlította a keresztet a tetején. A második világháborúban Hitler többször is meglátogatta és a németek nemzeti szent helyévé akarta tenni.

A nagy üvegablakot sikerült is kivennie, és egy Heilbronnhoz közeli sóbányában tárolta. A háború után az amerikaiak révén sikerült visszatenni méltó helyére. Többször is lebombázták, a károkat csak az 1990-es évek elején sikerült teljesen helyrehozni. 1988-ban II. János Pál pápa is ellátogatott ide, és misét tartott. A délizsárnyban található egy 18 méter hosszú csillagászati óra, a világ egyik legnagyobbja. Számos csillagászati adat mellett a hívésű időpontját is ki tudja számolni, jelzi az éppen látható csillagképeket, a bolygók állását, a pontos időt, dátumot. A legenda szerint készítőjének utána kiszúrták a szemét, hogy ne tudja meg egyszerűen megalkotni. Ugyanabban a szobában található egy szobor egy férfiról, ahogy a korlátra könyököl. Ehhez is fűződik egy történet: állítólag ő volt a katedrális építésének a rivalisa, aki arra vár, hogy ledőljön az egész templom.

Egy másik legenda is fűződik a katedrálishoz, arról, hogy miért fúj mindig odakint a szél: állítólag egyszer, amikor maga az Ördög szelek hátán lovagolt, megállt a katedrális előtt és meglátta magát köbe véve: egy vonzó fiatal-ember képében, ahogy a balga szűzeknek udvarol (Máté, 25:1-13). Ettől nagyon mérges lett, és a hátaból kígyók és békák másztak ki, de senki sem vette észre. Végül kíváncsian bement, hátha talál még szobrokat magáról, de nem tudott kijönni. A szelek azóta is türelmetlenül várják odakint a gazdjukat.

A Notre-Dame Katedrális urálja Strasburg látképét, amelynek méretei és látványa lenyűgöző. 124 méter magas, templomtornya mindig is a turisták kiindulási és visszanyitási pontja volt. Több író is áradozott a katedrálisról, legcsodálatramelöbb része a gótikus templomhajója, a reneszánsz csillagászati órája és gazdag szobros díszítése.

A Notre-Dame Katedrális urálja Strasburg látképét, amelynek méretei és látványa lenyűgöző. 124 méter magas, templomtornya mindig is a turisták kiindulási és visszanyitási pontja volt. Több író is áradozott a katedrálisról, legcsodálatramelöbb része a gótikus templomhajója, a reneszánsz csillagászati órája és gazdag szobros díszítése.

Szöveg és fotók: Frigyes Ágnes

ANDREA BOCELLI világhírű tenor nagyszabású koncertje Budapesten a Bazilikában

Az Irgalmasság Szentévének keretében, néhány nappal az Amoris Laetitia (a Szeretet Öróme), a családról szóló pápai buzdítás megjelenése után Vincenzo Paglia érsek, a Család Pápai Tanácsának akkori elnöke, és a világszerte ismert előadóművész, Andrea Bocelli bejelentette: *„A Nagy Titok: A család evangéliuma, az emberiség iskolája karunkban”* rendezvénysorozat 2016-os programjait, amelyet a milánói CitySound & Event szervez.

A tavaly májusi rendkívüli, a barcelonai Sagrada Familia-bazilikában tartott első koncert után ebben az évben A Nagy Titok más európai nagyvárosok székesegyházaiba is megérkezik. Május 27-én a krakkói Szent II. János Pál központban, majd harmadik alkalommal november 5-én a budapesti Szent István-bazilikában került megrendezésre.

Az időpontok bejelentésekor Paglia érsek kiemelte: *„A Nagy Titok projekt a szeretet örömeit és a család értékét sze-*

rettné a középpontba állítani a világi és az egyházi közösségekben. A programsorozat keretében Andrea Bocelli széles zenei körből válogatott darabokat adott elő, Budapesten az Óbudai Danubia Zenekar és a Vox Humana Énekar kísérette, közreműködött Anastasiya Petryshak ukrán származású hegedűművész, vezényelt Marcello Rota olasz karnagy. Az evangélicizációt Erdő Péter bíboros, prímás tartotta,

majd a koncert végén Andrea Bocelli feleségével és a Bíboros atyával, valamint az 1500 résztvevővel együtt elmondták a Miatyánk imádságát.

A program hivatalos sajtókonferenciája során Andrea Bocelli kiemelte: *„Abban hiszek, hogy a keresztény üzenet aktív és örömeteli tanúságára nem csak kiváltság számunkra, de kötelességünk is: minden lehetőséget meg kell ragadnunk annak megosztására. Úgy vélem, hogy a zene egy rendkívül erőteljes eszköz a hitnek, a szent zene interpretálása és hallgatása is az imádság egy elmélyült formája. Ezeket az alkalmon rendkívüli lehetőséget kapunk hitünk megtapasztalására és gazdagítására, amikor átérjük azokat a felemelő pillanatokat, amelyek a zenehallgatás és az isteni irgalmasság szolgálatának, Isten népe pásztorainak igehirdetése által előltenek minket. A zene rendkívül erőteljes eszköz a hitnek.”* Szöveg és fotó: Frigyes Ágnes

EMBERTŐL EMBERIG

A Katolikus Karitászs megalakulásának 85. jubileumi éve és újjászerveződésének 25. évfordulója alkalmából, 2016. november 19-én tartott szentmisén, a Szent István Bazilikában, Spányi Antal megyés püspök, a Karitászs elnökétől elhangzott szentbeszéd összefoglalása.

Az Isten bőkezűen elhalmozta az embert ajándékaival, sokféle képességgel, tehetséggel, hogy az élete gazdag legyen, eligazodjon a világban és biztonságban érezze magát. A látás az egyik legcsodálatosabb ajándék a sok közül. A látás által tudunk tájékozódni, elkerülni veszélyeket, vagy föl tudunk ismerni olyanokat, akikkel jó találkozni. Nagy baj, ha valaki nem lát jól, de még ennél is fontosabb, hogy a szívünkkel lássunk jól. Szent Péter tanít bennünket erre, mondván az Isten nekünk adja Szentlelkét, amelynek fényében megláthatjuk az Isten akaratát. Ez a Lélek egy új szem az ember számára.

A Lélek fényében ismerjük fel, hogy nem vagyunk magunkra hagyva, hogy nem magunknak élünk, és hogy nem mindegy, hogy ebben az életben mit, és hogyan teszünk, mert a Lélek új értelmet ad a dolgoknak.

A paradicsomi állapotban az ember, mint Isten barátja, vele sétálhatott, és a közvetlen kapcsolat boldogságát élvezhette egészen addig, amíg az ember szét nem törte a szeretet ellen elkövetett bűnével, amelyet bele égetett a világba az életén keresztül. A Lélek mutatja meg azt is nekünk, hogyan lehet az embert kiemelni ebből az állapotból, és lehet újra boldog az Isten szeretetében. Ezért küldte a prófétákat, és az idők teljességében saját Fiát, aki magára vette a bűnünket, hogy a keresztján adósságlevelünket megsemmisítve megváltottak legyünk. Megmutatta számunkra a mennországba vezető utat, és kitérta ajtaját előttünk. Isten végtelen szeretete főlelem bennünket a bűnből, új étellel ajándékoz meg, amely a korábbinál is nagyobb méltóságba helyez minket, mert már nemcsak Isten barátai, hanem Isten gyermekei vagyunk. Megmutatja számunkra, hogyan kell élnünk, és mi a dolgunk ebben a világban. Mindez a kinyilatkoztatásból, Krisztus életéből, az apostolok példájából és a szentek történetéből világosan kirajzolódik előttünk. A szentek és mindazok, akik megpróbálták Istennek tetsző életet élni, mindig ott voltak, ahol az éhség, a szenvedés és a könny urrá lett. Mások terhét vették magukra, és úgy éltek, hogy miközben másoknak segítettek, magát az Isten is bemutaták. Az óséház fontosnak tartotta a szegények gondozását, a rászorulókat megsegítését. A szentek mindig erre törekedtek. Árpád-házi Szent Erzsébet, aki élhetett volna élete végéig gazdagságban, szolgálk hadával körülvéve, az ő mindent felülmúló tettei bizonyítják legjobban az Isten és a felebarát iránti szeretetét. Róla is elfelejtünk volna, mint e világ számos hatalmaságáról, ha nem Krisztust szemlélté volna mindan cseleked-

Spányi Antal megyés püspök

Katolikus Karitászs – Caritas Hungarica

Vannak nálunknál sokkal szegényebb emberek, akiknek napi megélhetési gondjaik vannak, figyeljünk rájuk, segítsünk rájuk – mondta Ecsy Gábor a Karitászs igazgatója

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia úgy határozott, hogy eddigi munkáját megköszönve, Ecsy Gábor atyát, a Katolikus Karitászs országos igazgatóját 2019. május 1-ig terjedő 5 éves időtartamra meghosszabbítja tisztségében. Ecsy Gábor 2008 óta vezeti a Karitászs országos központját. Vezetése alatt kialakult az egyházmegyei központok közötti folyamatos kapcsolatartás, valamint egységes arculattal végzi minden karitászcsoport a tevékenységét. Több segélykérő vált országossá, többek között a krízis-, a vétoim program, az évenkénti iskolakezdési támogatás, a gyermekek táboroztatása, valamint a hűsvéti és karácsonyi ajándékozási akciók. Számos országos adománygyűjtési kampány szerveződött vezetésével, és jelentősen nőtt a támogatottak száma is. Több százmillió forinttal tudta segíteni a segélyszervezet a rászorulókat. Forrás: <http://www.karitasz.hu>

tében. Amije volt, azt szétoztotta, ha szenvedést látott, minden lehetséges eszközzel igyekezett enyhíteni. Nem másokat buzdított erre, hanem saját maga mutatott példát. Saját kezével gondozta a nyomorúság állapotban levő betegeket, akikben meglátta az elesett Krisztust. Nem tudott minden embert meg-

gyógyítani, minden szegény inségét orvosolni, de akikkel találkozott, azoknak a helyzetét megpróbált javítani.

Az újkor szentjei is, mint pl. Kalkuttai Teréz anya, ugyanazt tették. Krisztust közvetítették, Őt hordozták és látták meg mindenkiben, mert a Szentlélek az, aki tekintetüket vezérelte, akinek fényében szemlélték a világot, s benne az embert.

Nekünk, akiknek Isten megadta azt a kegyelmet, hogy a Karitászs önkéntesei lehetünk, egy picit talán nagyobb áldozattal tudunk odafordulni afelé az embertestvérünk felé, aki magányos, elhagyott és elesett –

nekünk a szentek példáját kell követnünk. Ezért is fontos az imádságos élet, hogy találkozzunk Krisztussal, hogy Szent Erzsébethez hasonlóan, mi is Őt vigyük a világba. Nem mi, hanem a bennünk levő kegyelem ad erőt a csüggedéseinkben, amely mindig megsegít, hogy gyarlóságaink ellenére is tudjunk nagylelkűek lenni, tudjunk adni. Amire az ember önmagától nem képes, az képes megtenni Istenrel, mert Istennek semmi sem lehetetlen. Kívánom, hogy Krisztus szeretetét tudják sugározni a világban, és ez adjon mindig örömet, békét és szent reményt mindnyájunknak.

„25 éve szerveződött újjá a Karitászs Magyarországon, amely az egyik legnagyobb karitatív szervezet. Az 1948-ban, a szocialista államhatalom által megszüntetett segélyszervezetet az Egyház újjá megalapította 1991-ben. A szervezet országos hálózatát bővült és intézményekkel, szociális szakemberekkel, önkéntesekkel, együttműködő partnerekkel, adományozókkal töretlenül segíti a rászorulókat. Az országos központ létrejötte után az egyházmegyeikben is megszervezték a Karitászs központokat, és a plébániákon sorra alakultak az önkéntes Karitászs csoportok, elindult a Karitászs szenvedélybetegeket segítő intézményhálózata a RÉV, majd az idősek ellátását, fogyatékkal élők napi ellátását és a megváltozott munkaképességűek szociális foglalkoztatását végző szociális intézmények is megalakultak. Mára az országos központban, a 16 egyházmegyei karitászs irodában és a 17 saját fenntartású szociális intézményben több mint 300 munkatárs koordinálja a napi feladatokat. Ma országsszerte 802 csoportban 8950 karitászs önkéntes tag és a segélykérők során további több ezer önkéntes segíti a rászorulókat. Forrás: <http://www.karitasz.hu>

Segélyszervezetünk vezetőjének életére és munkájára a Jóisten bőséges áldását kérjük!

Szöveg és foto: Szilvási Istvánné Marika

A Nagymadi római katolikus Nepomuki Szent János templomban 2016. október 30-án délelőtt 10 órakor megszólaltak az ünnepi harangok. Nem mindennapi eseményre került sor, ezért a hívek nagy számban, több egyházközfősségből is érkeztek.

Az ünnepi szentmisét és a templom újraszentelését Mons. Orosch János érsek úr megbízásából Fótisztelendő Mgr. Szalay Gyula esperes úr végezte.

A szentmise alatt a Szent György lovagrend állt díszőrséget, a Szent György Kórus pedig csodálatossá tette az ünnepi szentmisét.

Az esperes úr szentbeszédében a templomról, a hitről, az Istenbe vetett igazi bizalomról és az igazi keresztény vallásosságról elmélkedett. A csodálatosan szép szentbeszéd alatt a hívek a könnyeikkel küszködték.

Csodálatos, felejthetetlen lelki élményben volt részünk, ami elsősorban a Jóistennek köszönhető, de természetesen köszönet jár az esperes úrnak, Bc. László Gábor polgármester úrnak, az önkormányzat képviselőinek, a híveknek, valamint a plébánia tanács tagjainak, hogy ez a csodálatos, szép ünnepély megvalósulhatott. A templom bővül, és immár kívül is teljesen megújult. Sajnos a múlt heti esőzés miatt a külső festés egy hét késést igényel.

Templomszentelés Nagymadon

Mgr. Szalay Gyula esperes és Zsigmond Kristóf diakónus

Fénykép: Lelkes Vince

Bc. László Gábor, Nagymad község polgármestere az önkormányzat jóváhagyásával Fótisztelendő Mgr. Szalay Gyula esperes úrnak a diszpolgári elismerő kinevezése mellé további elismerő oklevélet adott át hűséges, odaadó papi szolgáltatáért.

A szentmise a Pápai himnusszal fejeződött be, majd utána a nagymadi műve-

lődi házban ünnepi ebédre került sor.

Az esperes urat idézve: „Gyakran tapasztalom, hogy az emberek nem élnek az adott lehetőséggel, hogy a hétköznapi sokaságából kiemelje őket az ünnep, nem hagyják, hogy az ünnep megszépítse életüket. Nem tudatosítják, hogy mekkora erőt hord magában az igazi ünneplés!”

Boráros Pál

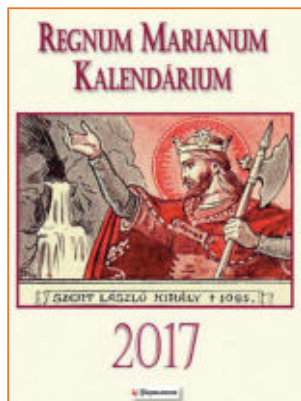
Megjelent a 2017-es Regnum Marianum Kalendárium

A Pázmanium Társulás megalakulása óta immár tizenegyedik alkalommal jelentet meg kalendáriumot, s ezúttal is egyházi és világi szerzők írásai olvashatók benne. A kiadvány hagyományosan verseket, imákat és híres magyarok gondolatait is közli. A naptár részben megtalálhatók a felvidéki és a magyarországi ünnepek, akárcsak a felvidéki magyar katolikusok történetéről szóló írások, tanulmányok.

A Pázmanium Társulás 2017-ben Esterházy-émlékvet hirdet a mártírgrof halálának 60. évfordulójára, és felhívással fordul a kiadványon keresztül az egyházi és civil szervezetek, ifjúsági mozgalmak képviselőihez, tagjaihoz, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez.

„Esterházy János a felvidéki magyarság legkiemelkedőbb vezéralakjaként tevékenykedett a két világháború közti küzdelmek-

kel és megpróbáltatásokkal teli időszakban. A keresztény hit buzgó megvallója, az üldözöttek önfeláldozó és bátor védelmezője volt minden veszély közepette. Felemelte szavát mindenemű diktatúra és jogtiprás ellen. Kereszténysége és magyarsága miatt neki is az üldöztetés és a szenvedés jutott osztályrészül. Hosszú évekig tartó raboskodás után 1957. március 8-án halt meg a morvaországi Mirov börtönében. Halálának 60. évfordulóján életpéldájára emlékezve foglaljuk imáinkba nevét! Ezen kalendárium által is tisztelettel adózunk emlékének, miközben egyben hős királyunkhoz, Szent Lászlóhoz is folyamodunk közbenjárásáért. 2017-ben minden magyar közönségben is kifejezzük személye és lelki nagysága iránti szeretetünket és tiszteletünket, s imádkozunk azokért, akiket magyarságuk miatt ma is üldöznek, mint egykor Esterházy Jánost. Könyörögjünk

egyben az Ő szellemiségének jegyében a népek közti békéért és igazságosságért!” – fogalmaz előszavában az Esterházy János tisztelőinek nevében Dr. Karaffa János, a Pázmanium Társulás védnök-elnöke.

A kalendárium megrendelhető: az info@pazmanium.com e-mail címen vagy a 00421-905-826 185-ös telefonszámon.

Keresztény szemmel nézve a címben levő felszólítás minimum furcsának tűnik. Belénk vésődött – sőt, még a nem vallásos euroamerikai kultúrában is máig ható gondolat –, hogy az ember nem szeretheti magát. Aki mégis, az önző, egoista, a társadalom ellensége... Helyes önszeretet nélkül azonban nem lehetünk jó keresztények.

Jézus tanításának az egyik kulcsa, hogy „szersed felebarátodat, mint önmagadat!” (Mk 12,31) A parancs már a Tórában is szerepel (3Móz 19,18b), hangsúlyossá mégis Jézus teszi, amikor a főparancs (Szeresd Uradat-Istenedet teljes szivedből...! (2Móz 6,4-5) mellé teszi. Vegyük észre, hogy a viszonyítási pont mi magunk vagyunk! Ha valaki nem szereti önmagát, akkor másokat se tud igazán szeretni. Anélkül, hogy önzése fordulnánk, érdemes tehát a helyes önszeretetre (is) figyelniük.

Ha egy autóbá nem töltünk üzemanyagot, nem tudunk vele utazni. Az ember hatékony életéhez hozzátartozik, hogy folyamatosan fel legyen töltve az „üzemanyagtartálya”. Nem csak testi értelemben. Legalább ilyen fontos, hogy lelkiileg-szemléileg is feltöltődjünk. A pszichológusok kimutatták, hogy naponta legalább fél óra öröme van szükségünk. Nem kell nagydologra gondolni: a forró zuhany alatt töltött 5 perc vagy más apróság is hozzájárulhat ahhoz, hogy ne faldaljon le (életünk motorja).

Saját teljesítményünkért mi vagyunk felelősek, és a boldog ember jobban teljesít. Ha tudjuk, hogy tökéletesnek(!) kell lennünk (Mt 5,48), akkor kötelességünk ehhez minden feltételt megteremteni. Ennek fontos része, hogy boldogságunkról is gondoskodjunk. Szeressük saját magunkat! Azért, hogy jobban szerethessük embertársainkat, és hogy jobban teljesíthessük feladatainkat.

A boldogság tanulható! A boldogsághoz vezető utunk első lépése az, hogy szeressük önmagunkat. Sokan nem hiszik el, hogy szerethetők. Jézus arra tanít minket, hogy Isten jószágos Apukaként szeret (Mt 6,9). Ha pedig Isten szerethetőnek lát minket, akkor azok is vagyunk. Leonardónak a padlásról piskosan előkerült műve is csodálatra méltó remekmű. Ha őszintén hisszük, hogy Isten teremtett minket, akkor abban is hinnünk kell, hogy csodálatosak és szerethetők vagyunk. Agyunk programozható, érdemes tehát gondolatainkat irányítani. Ha ebredéskor azt mondjuk: „Jó reggelt! Ma egy igazán gyönyörű napot kapok ajándékba! De jó, hogy élek!” Akkor agyunk egész nap örömet keres – és talál. Ha első gondolatunk az, hogy „Jaj, folytatódik a csódtömeg életem, és ma is mennyi bajjal szembesülök!”, akkor agyunk bajt talál.

Bagdy Emöke pszichofitnessnek nevezett rendszerben öt tanácsot ad saját életünk bologdobbá tételéhez: kacagj, kocogj, lazíts, érints és segíts!

Hihetetlennek tűnik, hogy a nevetés – még az erőltetett is – már 10-20 perc után jelentősen növeli a teljesítő képességet. Életünk kezdetén nap, mint nap

Szeresd önmagadat!

találkozunk édesanyánk mosolygó arcával, ami után kényeztetés, élelem, tisztá pelenka jön. A mosoly olyan mélyen belevésszódik az agyunkba, hogy ha csak a tükörben magunkra mosolygunk, máris jobb kedvünk lesz. Aki azonban fényt akar gyújtani a világban, az az idegenekre is rá mer mosolyogni. Öröm, amikor a másik visszamosolyog – de jó tudni, hogy a mosoly továbbterjed, mint a tóba dobott kő után a hullámok.

Ősi konfliktuskezelő mechanizmusunk két szóból áll: üss vagy fuss! Ez annyira mélyen bennünk van, hogy egyszerre csak egyre tudunk koncentrálni. Civilizált környezetünkben nem lehet a konfliktusokat a vendéssel „lerendezni”. Ha azonban elfojtjuk magunkban a haragot, akkor az folyamatosan emészt belülről. Ahogy József Attila találoán írja: „még jó, ha az ember haragja nem az embert magát harapja”. Szerencsére a stresszt „ki tudjuk futni” magunkból. A rendszeres futás nem pusztán a feszültséget oldja, hanem örömhormonokat szabadít fel.

A mindennapos feszültség gyors fizikai relaxációval – mely lélegzétvétel, majd kisebb részletekben való erőteljes kifújás, illetve izmaink erőteljes megfeszítése egy percre, majd elernyesztése – levelezhető. Fontos, hogy megtanuljuk belülről is „elengedni” a problémákat. Sokat segít az a gondolatmenet, hogy „mennyire fog izgatni öt év múlva, hogy elment az orrom előtt a busz?” Vagy a rosszabb helyzettel való összevetés: „Kerekbillencet kaptam? Még szerencse, hogy nem lopták el!” Tanuljunk meg örülni a minket körülvevő világnak! Tanuljunk meg pozitív oldalát nézni azoknak a dolgoknak is, amelyek nehézséget jelentenek. Amikor a vilánszámlát fizetjük be, érdemes végiggondolni, hogy milyen szerencsések vagyunk, hiszen az emberiség jelentős része nem kapcsolhatja fel a lámpát.

Őseink falkában éltek, akiknek a biztonság az

jelentette, ha összebújhattak társaikkal. Az érintés ma is erős hatását számos pszichológiai kísérlet igazolta. Adjunk és kapjunk örömet abból, hogy kezet fogunk egymással, megöleljük párunkat, ölbé vesszük gyerekeinket!

Goethe szerint, ha derűs és hosszú életű akarsz lenni, akkor nézegess gyönyörű dolgokat, hallgass (jó) zenéket, sétálj nagyokat, olvasd verseket és tegyél jót! Teréz anya-effektusnak is nevezik azt, hogy a jótevékenység hatására megnő az emberek immunszintje. Meglepő eredményt hozott, amikor individualista egyetemistákkal Teréz anyáról nézettek meg egy húszperces filmet. Bár többségük azt mondta, hogy ilyen altruizmus manapság már értelmetlen, immunszintjük a film előttinek több mint másfélszeresére nőtt. A tudatos segítség még több energiát szabadít fel. Kórházi nővéreknél tapasztalták, hogy a szolgálat végén jobb állapotban volt az immunrendszerük, mint a munkakezdéskor.

Szánjunk magunkra elég időt! A hagyományos paraszti társadalmakban a mezőgazdasági munkák egyenlőtlen elosztása számos pihenődőt biztosított. A pásztor kifeiktű a mezőre, és órákon át nézte a csillagos eget, a földműves télen a kemence mellett üldölgött, és legfeljebb a szerszámai nyelét faragta vagy kurokchántás közben beszélgetett. A modern társadalom azonban folyamatos terhelést hozott. Az emberek egyre kevessebb idejük jut önmagukra, olyan tevékenységre, amelyet a saját gyönyörűségükre végeznek vagy nincs konkrét célja. Mivel „karbantartás” nélkül az

ember sem működik, ezért nagy szükségünk van a pszichológiában „énidőnek” nevezett időszakra. Figyeljük meg, milyen tevékenységek adnak nekünk energiát, és hagyjunk ezeknek helyet a naptárunkban! Legalább heti egy órát vagy havil fél napot szánjunk az énidőre. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ennek jelentős részét érdemes egyedül tölteni.

Az énidő arra is alkalmas, hogy a napi robotból kilépve kicsit lelassuljunk és befelé tudjunk figyelni. A legtöbb ember számára a munkája nem ad lehetőséget alkotó tevékenységre. Pedig ez nagyon fontos mindannyiunk számára – legyen az írás, zenélés, festés, barkácsolás vagy kerámiazás. A legönfelelőbb kikapcsolódást pedig az jelenti, ha játszunk, felszabadultan, mint egy gyerek!

Krepler István

Szívébe zárta Jézust

Horváth L. Adrián (LAdrián) képzőművész: 2001–2008 között elsősorban rézkarcokat, linómetszeteket alkotott; 2010 óta egyedi grafikákat és festményeket készít. Emellett könyv borítókat tervez, illusztrációkat is készít.

Tanulmányok: 1997–2001 Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnázium (mostani: Ady Endre Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény – Zalaegerszeg); 2001–2003 Munkácsy – Ady Kirakatrendező és Dekorátor Iskola – Zalaegerszeg; 2004–2008 Kaposvári Egyetem Művészeti Főiskolai Kar, rajz – vizuális kommunikáció tanári szak; 2011–2012 Kaposvári Egyetem Művészeti Kar, vizuális – és környezetkultúra tanár mesterképzés.

Kiállítások: 2001-től kezdődően állít ki önálló kiállításokon, emellett 2007-től kezdődően 34 csoportos kiállításon vett részt munkáival az ország több pontján, elsősorban Zalaegerszegen, Budapesten és Dunaharasztiin. Többek között Csepel-szigeti és dél-pesti regionális képző- és iparművészeti biennáléin, a Zalaegerszegi Szalon képzőművészeti biennálékon, a VÁGY vándorkiállításain.

Akapuban mosolyogva várt. Arcán nem láttam semmiféle neheztelést, pedig túl nagy volt a késés. Csepel egyik legdélebbi kis utcájához nehezen találtam el. Horváth L. Adrián képzőművész otthona nyugalmat árasztott, a falakat könyvszekrényei és festményei dekorálták. Város zaját kirekesztő csendben kérdeztem.

A katolikus hitből miért tért át a baptistára?

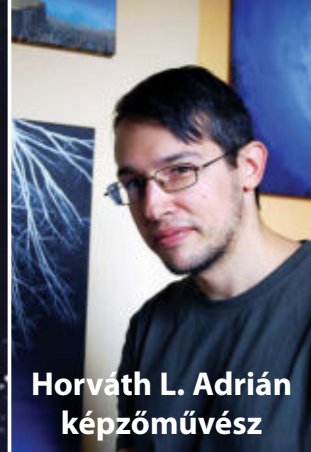
Zalaegerszegen töltöttem gyerekeimeimet, katolikusnak kereszteltek, elsőszülő voltam és bérmálkoztam, de Isten személye nem nagyon érintett meg. Édesanyám révén megismertük a baptista gyülekezetet, de érdekes módon csak édesapámmal fogadtuk szívünkbe Krisztust, és ahogy szokás be-merítettünk. Személyes kapcsolat, beszélgetés alakult ki Jézussal, szívünkbe hívtuk, hogy Ő legyen a mi urunk. Azóta az imádkozás és beszélgetés Ővele nagyon fontos számomra. Rendszeresen járok a gyülekezetbe, így a hónap első vasárnapján úrvacsorára is. Régebben

az imaóra vezetésben, most imabuzdítás vezetésében vehetek részt, amely az istentiszteleten elhangzó, igehirdetéssel kapcsolatos gondolatok kifejtését jelenti, mellyel a gyülekezetet lehet imára serkenteni. Örülök, hogy ezzel én is szolgálhatom az Urat. Az ember lelkeiben ne a saját énje legyen, hanem Isten, ezt fontos dolognak tartom.

Feleségem nem hívő, de elfogadja hitemet, nincs konfliktus közöttünk. Úgy gondolom, a hitre rábeszélni senkit sem lehet, „ha nem vonzza őt az Atya”, de fontosnak tartom a cselekedeteimmel, életemen keresztül bemutatni neki a hitemet. Remélem, egyszer ő is megismeri az Úr Jézust.

Mennyire tartja fontosnak hitét munkásságában megmutatni?

Ahogy idősödöm, egyre fontosabbnak érzem, hogy megjelenítsem, és ezzel szolgáljam, dicsérjem Istenem. Munkáimmal másokat is Ő felé irányítsak. Lehet, hogy ez csak egyfajta magvetés, de remélem, elgondolkodtatnak másokat is alkotásaim. Egyéni és csoportos kiál-

**Horváth L. Adrián
képzőművész**

lításokon láthatók festményeim, a gyülekezet számára szórólapokat tervezek. Az Evangélikus Országos Könyvtár által megjelentetett egyes kiadványainak borítókat, illusztrációkat tervezek. Imaházunkban, a tervem alapján készült színes üvegablak jelenleg kihelyezésre vár. Dunaharaszti általános iskolájában felső osztályosokat tanítok rajzra, ez már a kilencedik évem ott.

Beszélgetésünk során megtudtam, édesapja szobrászművész, és rajta keresztül Adrián a rajzolásba belenőtt, amit kiskorában meg tudott fogni, máris rajzolta. Mostanában sokat olvas verseket, ezek adnak ötletet számára. Jézusita, evangélikus püspökök, vallásfilozófusok, könyveiből is ihletet merít, a gondolataikat jeleníti meg festményeiben. Jelenleg Szabolcs Lőrinc versét teszi át képi formába.

Végezetül elmesélte, Krisztus születésének ünnepe, a Karácsony, nagyon fontos a számára. Szűk családi körben tölti, majd meglátogatják Zalaegerszegen szüleit, és Balassagyarmaton felesége édesanyját és édesapját is.

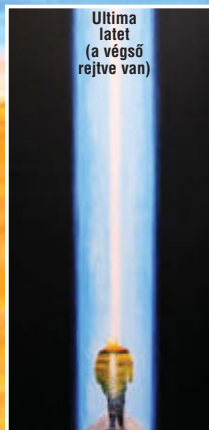
Németh Andrea

Pusztá című festmény 2016 (háttérfotó):

A képen a hívő életében létfontosságian, újra- és újra megjelenő pusztáról szól: az ember nagy szegénységének ősi hasonlatáról. A pusztá válhat a kísértés pusztájává is, de lehet a nyugalom és Isten felfedezésének szíve is. Ez utóbbról: a nyugalomról és Isten mélységeinek felfedezéséről szól e kép.

Az embervoltunk hiábavalóságára, a kicsinyiségünk megéléseire való emlékezés helyszíne a pusztá, ahol kitü-

resedünk Isten előtt, leteesszük gondolatainkat, és a teremtet elme folyamatos „lacsogása”, gondolkodása, kéresei helyett, végre a teremtet Istenre figyelhetünk, hogy Krisztus ismét betölthessen minket Önmagával. Betölthetkezésre, a saját pusztánk felfedezésére kiüresedésünk által pedig nemcsak megtérésünkhöz van szükség és nemcsak ritkán. Ha az ember ad, a korszóban lévő volt fogy. Ha az ember nem ad, a korszójában lévő víz állott lesz, amely már nem tud senkit felfrissíteni. A pusztá pe-

Omnia Ab Uno 1-2. című festménypár (2016):

A latin cím jelentése: Minden az Egyből. A két festménypárom az Isteni teremtést szimbolizálja, amelyben Isten a fény szimbolizálja, amely által a teremtetett világ létrejött (A teremtetett világot: a képek alsó része, Napot, bolygót szimbolizáló fényes iv idézi meg.) A két kép méretarányai, hosszúságos formavilága, a fent és a lent erőteljes kihangsúlyozása: a szellemi és az anyagi világ látszólagos távolságát, de az összekötésük egyben a

Omnia ab Uno 1

kettő kapcsolatát, a szellemiből az anyagi létrejöttét idézi. A fény és az anyagi világ közötti vékony, lehelet finom kapcsolat, amely megjelenik mindkét képen az Isteni szeretet, az Isteni teremtettség érintés jelképe.

Omnia ab Uno 2

A második képhez egy fa látványa adta az ötletet, amely szintén egy "pontból", a gyökérből táplálkozik a nyújtózik az ég felé. A látványt megfordítva egy Égi, Isteni Pont adja az Égi Gyökeret, amelyből a világot megteremtő Isteni akarat „lenyúl” és létrehozza az anyagi világot, majd megszólal: „Legyen világosság! És lett világosság.”

A fény létrejötte és a fény véglegessége keretezi az egész lást, hiszen a Jelenések könyvének végén pedig ezt olvashatjuk: „Éjszaka sem lesz többé, és nem lesz szükségük lámpásra, sem napvilágra, mert az Úr Istari fénylik fölöttük, és uralkodnak örökkön-örökké.” (Jelenések 22, 5) Horváth L. Adrián

Öröm

Icassillagok

Ami bent, az van kint

dig vízhez juttat folyamatosan, mennyei, égi vízhez, a Lélek vízéhez.

Ez a pusztája lehet a bűntől és a pusztájában, a szerzetesség, és lehet az egyedül, az önátadás pusztája is, mikor kettesben vagyunk Istennel és Őrá figyelünk szavak nélküli imádságunkban („kimondhatatlan fohász-kodásokkal” – ahogy Pál fogalmazza). Végül sora a gyermeki létünk tudatosításának helyszíne a pusztája: „Bizony, mondom néktek, ha meg nem tértek, és olya-

nok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába.” (Máté 18,3) A kép vízszintes formavilága azt a belső nyugalmat fejezi ki, amelyet csak a Pusztában, Isten előtt állva élhet át az ember. A kép ellentétkekre épül. Őelőtte látja meg az ember azt a kontrasztot, amely a világ (sivatag) és Isten (csillagos égbolt) gazdagsága között feszül... itt elfogynak a szavak. Ez a csendes gyönyörködés helyszíne. Itt sejt meg az ember: még a teremtetett világ szépségei se puszt-

ai homok Isten szépsége előtt. A forró, izzó sivatag (földi világ) eltárpul a kép nagyobb részét uraló Égi szféra (mennyei világ) alatt. Itt a sivatagban, a pusztája szélsőséges formájában áll a még kisebb ember alakja (a gyermeki létünket, Isten előtti kicsinységünket szimbolizálva), mely előtt kontrasztként az Isten személyét jelképező végtelen mély csillagvilág látható. Itt, a Pusztában ismerjük meg Isten közelségének csodáit, itt nyitva találjuk az Ég kapuit. Horváth L. Adrián

Eredetinek kell lenni, nem fénymásolatnak

Továbblép a 15 éves Carlo Acutis szenttéavatási ügye

November 24-én Angelo Scola bíboros lezárta Carlo Acutis, a 15 évesen leukémiában elhunyt fiatal kanonizációs eljárásának egyházmegyei szakaszát.

Carlo Acutis 2006-ban hunyt el; a sokak által szeretett, mélyen hívő fiatal az imádság és a napi szentmise mellett a számítógéppel szeretett foglalkozni, mai angol kifejezéssel élve „geek” volt: programozott, filmet vágott, weboldalakat hozott létre, képregényeket tervezett. A szenttéavatási eljáráshoz kapcsolódó honlap szerint „Carlo minden számítógépekkel összefüggő területen tehetséges volt, barátai és informatikával foglalkozó felnőtt ismerősei számítógépes zseninek tartották.”

Egyik legfontosabb számítógépes „vállalkozása” a világ eucharisztikus csodáinak összegyűjtése volt – ezt a projektet tizenegy évesen kezdte. Akkoriban jegyezte föl: „Minél többször járulunk szentáldozáshoz, annál inkább hasonlatossá válnak Jézushoz, és már itt a földön megérezzük a mennyországot.” Arra kérte szüleit, vigyék el minden eucharisztikus csoda helyszínére – ez a terve két és fél esztendő alatt valósult meg.

Carlo 136, az egyház által elismert eucharisztikus csodát választott be vir-

tuális múzeumába. Az interneten elérhető gyűjtemény mellett minikiállítások elkészítésében is közreműködött, melyek bejárták a világot. Az anyag csak az Egyesült Államokban több ezer plébániára és mintegy száz egyetemre, utóbb valamennyi kontinensre eljutott, és sokakat inspiráltak a gyönyörű fotók és történetek.

Carlo egyszer kijelentette: „Mindig közel lenni Jézushoz – ez a tervem az életemre.” Rövid életében itt a földön ez megvalósult: bármit is csinált, közel maradt Jézushoz. „Határtalan nagylelkűsége mindenre kiterjedt: az idegenekre, a fogyatékkal élőkre, a gyerekekre, a koldusokra. Carlóhoz közel lenni olyan volt, mintha az élő víz forrásának közelében lennél. Úgy gondolta, az élet valódi értéke az, hogy Isten ajándéka, erőfeszítés és válasz, melyet nap mint nap az Úr Jézusnak adunk egésze-

rűségben” – emlékezett rá édesanyja, aki azt is hozzátette: „Hangsúlyozom azért, hogy [Carlo] egy átlagos fiú volt, vidám, derűs, őszinte, segítőkész, aki szerette a társaságot, szerette a barátait.”

Carlo Acutis példája ma is sokakat lelkesít, különösen a tizenéveseket, akik még bizonytalanok benne, vajon lehetnek-e egyszerre szentek, átlagosak és egyediek. „Mindenki eredetinek születik – mondta Carlo –, és mégis sokan fénymásolatként hálnak meg.” „Eredetiként” meghalni Carlo szerint úgy kell, hogy az ember hagyja, hogy Krisztus vezesse, és közben szüntelenül Órá néz.

Bár imádságos életet élt, Carlo nagyon is 21. századi tizenéves volt, szerteágazó érdeklődéssel, mindig találva időt az önkénteskedésre. „A végtelen kell, hogy legyen a célunk, nem a véges – fogalmazott. – A Végtelen a szülőföldünk. Időtlen idők óta várnak minket a mennyországban.”

A szenttéavatási eljárás következő szakaszában minden élettrajzi dokumentumot összegyűjtene, majd elküldik Rómába, a Szentek Ügyeinek Kongregációjához. Ha jóváhagyják, Carlo Acutis ügye folytatódik, és pár év múlva talán a pápa tisztelgéméltóvá nyilvánítja.

Forrás és fotó: Aleteia.org
Magyar Kurír

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadjunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy újságíró kollégánkat, Kovács Jánost, 84 éves korában, 2016. október 22-én, a Jóisten magához vette!

János nagyon sokat tett a magazinért, cikkeivel növelte a lap jó hírét. Hiányozni fog mindannyiunknak!

Kovács János az ELTE Bölcsészkarán történelem-orosz nyelv szakos tanári diplomát szerzett, majd Salgótarjánban tanítással és a megyei lapnál újságírással kezdett el foglalkozni. 1956-ban csaknem áldozatul esett a hírhedt salgótarjáni sortűznek. Döbbenettel szemlélte a kommunista diktatúra rémtetteit – egynémely naiv igazságérzet ihlette cikkéért a forradalom leverése után másfél év börtönrre és kényszermunkára ítélték. Szabadulása után – „reakciósként” – a pedagógiai pályára nem térhetett vissza, ezért a „rendszerváltásig” muzeológusként kereste kenyerét. Doktori értekezését a Fejér megyei bauxitbányászat történetéből írta. 1989-től visszafért a tanári pályára és a fehérvári Ciszterci Gimnáziumban tanított nyugdíjba vonulásáig. Részt vett a Házás Hétféve mozgalom, valamint a Cursillo Lelkiségi Mozgalom magyarországi meghonosításában, elterjesztésében, a cserkészret repatriálásában, feleségével együtt tagjai lettek a Ferenccs Világi Rendnek.

Nyugdíjas évei elején Nándor püspök felkérésére a székesfehérvári Caritas iroda igazgatója volt, országsszerte megszervezte és menedzselte a nehéz helyzetbe jutott embereket támogató „Vasútmisszió” intézményét. Tagja, és néhéz ízben parlamenti képviselő-jelöltje volt a Kereszténydemokrata Néppártnak. Tevékeny tagja volt még többek között a Politikai Foglyok Szövetségének és a Trianon Társaságnak. Az utóbbi években ereje megfogyatkozott, halálát egy hirtelen jött tüdőgyulladás okozta. A betegek szentségével megerősítve járult a Mennyei Atya fölséges színe elé, aki majd letöröl szeméről minden könnyet, feledteti vele az e világban elszenvedett méltánytalanságokat, és megjutalmazza a családjáért, a környezetében élőkért, és a nemzetért elvégzett számos szolgálatért, jótéteményért. (A szerkesztőség minden tagja nevében.)

Felhívás

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő gyermekeken – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
OTP Bank: 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban

HOTEL VERITAS

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házas izekkel!

1144 Budapest, Magyoródi út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekszürok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 moh: 06-30-864-6564